

زپیای بی دنگی

بیهرووز موحه ممه دپور (شارو)

سروشان	سالنامه کتابخانه ملی ایران	سالنامه کتابخانه ملی ایران
عنوان و نام پدیدآور	عنوان و نام پدیدآور	عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر	مشخصات نشر	مشخصات نشر
مشخصات ظاهری	مشخصات ظاهری	مشخصات ظاهری
شابک	شابک	شابک
وضعیت فهرست نویسی	وضعیت فهرست نویسی	وضعیت فهرست نویسی
یادداشت	یادداشت	یادداشت
موضوع	موضوع	موضوع
موضع	موضع	موضع
ردہ بندی کنگره	ردہ بندی کنگره	ردہ بندی کنگره
ردہ بندی دیوبی	ردہ بندی دیوبی	ردہ بندی دیوبی
شماره کتابشناسی ملی	شماره کتابشناسی ملی	شماره کتابشناسی ملی
اطلاعات رکورد کتابشناسی	اطلاعات رکورد کتابشناسی	اطلاعات رکورد کتابشناسی

شناستامه

نامیو کییی: زریای بی‌دهنگی

بابهت: شیعره

شاعیر: بیهروز موحه‌ممه‌دپور(شارق)

ویراستار: عادل موحه‌ممه‌دپور/ره حیم په‌رحمانی

په‌ره‌چنی: عه‌بدوللا حه‌بیسی

تهره‌و به‌رگی: سه‌عید شه‌مس

ساله‌و چاپو و یوه‌می: ۱۴۰۰

ده‌گاو چاپی: زایله

تیراژ: ۵۰۰

نرخه: ۴۵۰۰۰ تمه‌نی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۲۰۰-۹۹-۸

مریوان/پاساز عدالت/طبقه‌ی منفی ۱/ انتشارات زایله

تلفن و فاکس: ۳۴۵۳۲۳۲۲

همراه: ۰۹۱۸۶۵۵۹۴۹۶ و ۰۹۱۸۸۷۶۶۲۱۴

ISBN: 978-622-6200-99-8

9

786226

200998

پىزچنۇو بابەتەكا

١٣.....	لەنجەھە شىيعرى و گەرەھە خودى
١٥.....	شىيعرە رۆحەنە
١٧	سپاس و پەنه زاناي
١٨.....	قىشقىيە
١٩.....	لۇورە
٢٠	سەراو
٢١.....	حەز
٢٢.....	زمىسان
٢٣.....	چەمەرا
٢٤.....	خەلات
٢٥.....	پەرسى
٢٦.....	خىال
٢٧	جودە عەمرى
٢٨.....	وەشەويىسى
٢٩.....	وەھار خەزانشا
٣٠	وەش ئامايى وەشلەنە
٣٢.....	كانگاۋ دلى
٣٣.....	ساقى
٣٥.....	كۆڭاۋ وەشى

ریزچنوو بابه‌ته‌کا/۵

۳۷	ثازادی
۳۸	ریقنه
۳۸	ته‌سادوون
۳۹	کلیک
۳۹	تاسه
۴۰	سه‌وقات
۴۱	سوار
۴۲	مه‌حشیر
۴۴	سه‌رددم
۴۵	گول‌هه‌نار
۴۶	خوه
۴۷	ودسیه‌ت
۴۹	دژبه‌ر
۵۱	ودرم
۵۲	پیغام
۵۳	وهارتا بو
۵۴	ههر ودشت بو
۵۵	چن ودهشنهن
۵۵	نه‌دادمه‌تی
۵۶	چه‌میرکائی
۵۷	ئاماپی پهی گردىن
۵۸	بى‌دەنگى زرييو

۵۹.....	رەخنەگر
۶۰	کە رات کە وته
۶۲.....	وەرمىم زرىيان
۶۳.....	باخوو بىيەى
۶۴.....	هاززو شىعىئىم لەنچەشا
۶۵.....	گىانەلاشا شارەكەم
۶۵.....	دەيدى دەفه
۶۶.....	كاردەودزى
۶۷	پەلى مىزۇوى
۶۷	سەردى موّيەتىت
۶۸.....	سەرسام مەبە
۶۹.....	دىيار دېيان
٧٠	ئىسىه و ئەوسا
٧١	چەمىت
٧٢	خامەو ھەستىيم پىرۆكا
٧٢	تۆنەمەزانى
٧٣	نەسىيم
٧٤	شەوه چراخان، رۆم نەورۆزا
٧٥	چ سەردا چەرمە
٧٦	دنجىيە بى دنج
٧٧	وەهم
٧٨	ئەراكىيل

۷۹	بى عاده‌تى
۸۰	وەشم ئىسىيى
۸۱	ئۆقىرە دېيان
۸۲	ئەر تو نەزىيە دلۇو من
۸۵	سانسۇر
۸۶	وەزدىيە لام
۸۷	بۇرجهك
۸۸	تابلۇ
۸۹	كىتلە
۹۰	زۆكامسو رۆحى
۹۱	ھىيج
۹۲	رەفۇوزە
۹۲	چەقوھ
۹۳	ئىيم تار ئاي
۹۴	چا وەختە كە
۹۵	ئەر جە تۆن كىيانە يىوتەر
۹۶	مەسخۇو كافكاي
۹۷	چى قاقرسانە نە
۹۷	شەوانە
۹۸	من و زەمەين
۹۸	تاسىيە دلى
۹۹	پايىزە باخ

۱۰۰.....	بزدو چه ما
۱۰۱.....	من و تو
۱۰۲.....	قومار
۱۰۲.....	توبه
۱۰۳.....	دوروی
۱۰۴.....	رُوجیاروو ئاواتا
۱۰۵.....	ھورپنه دنگ
۱۰۶.....	جووله
۱۰۷.....	شکوو وھارى
۱۰۷.....	مهرگ
۱۰۸.....	پاپورت
۱۰۹.....	سەوز بۇوه
۱۱۰.....	پىيسەو شەداي
۱۱۰.....	شاغولۇو خەيانەتى
۱۱۱.....	شاڭدى
۱۱۱.....	تاویلەو عەمرى
۱۱۲.....	راو سەفەرى
۱۱۳.....	دلۇو من
۱۱۴.....	دار نەرهى وات
۱۱۴.....	بارووت پېزمەشا
۱۱۵.....	پەى شىركۇ بىكەسى
۱۱۵.....	فیلتەر

۱۱۶.....	بورئی گیانه
۱۱۸.....	چهم بی چه ما
۱۲۰.....	نهورۆز
۱۲۱.....	وەشم ئىسىي
۱۲۲.....	ھۆئازىزىم
۱۲۳.....	من و شەھوئى
۱۲۴.....	نەدّىم دەفحىيۇ
۱۲۵.....	پەھى كۆبانى
۱۲۶.....	تاسە
۱۲۷.....	چەمەكىت
۱۲۷.....	بىدىيە وە وېت!
۱۲۸.....	زىيواى
۱۲۹.....	ثەگەر جە هيچى
۱۲۹.....	ھيواام سەۋزا
۱۳۰.....	گۈپىتەو ھومىيىدى
۱۳۰.....	گول بە عىشوه عەشق مجو
۱۳۱.....	ھەورەگرمە
۱۳۱.....	زەمەين قسرا
۱۳۲.....	ياخى
۱۳۳.....	وەرمەم پىييان
۱۳۳.....	گەلاؤ رىيواوى
۱۳۳.....	جام

۱۳۴	قومی له‌زدت و عوّمری جاده
۱۳۶	مه خوو
۱۳۷	نیگام خزابی ئەولاؤ پەنجه‌رەی
۱۳۷	ھەلە بشیما
۱۳۸	پەی مامۆسای وەشەویسیم
۱۳۸	تۆزانە
۱۳۹	وەختى واتشا
۱۴۰	پاشلو من وارانا
۱۴۱	ھاوار
۱۴۳	شەوه شىعرە
۱۴۴	دەنگوو سەواى مىنى!
۱۴۴	کاوهترى پېنۇو!
۱۴۴	تەلاق دىيوبا
۱۴۵	سیاسەت
۱۴۵	عەمر
۱۴۶	شەمعەو سەرروو مىزەكىيم
۱۴۶	ئۆخەي
۱۴۷	پەی «مەرجان» ئىكناچىم
۱۴۸	تارتەر جە شەۋىن
۱۴۹	پاداروو خىالىيش
۱۴۹	ھەواو مەيلىش ئاوير دانا
۱۵۰	چەوتەك

۱۵۱.....	پەپوو وانو
۱۵۲.....	ھۆرۆز جەمە
۱۵۳.....	ئەر تۆنەبى
۱۵۴.....	حەر نامائى
۱۵۵.....	پاسارىيە
۱۵۵.....	پاکۇ
۱۵۶.....	ۋەيولە باللى
۱۵۶.....	كىسە چە قوتىز
۱۵۷	تابپۇو شىعىرى
۱۵۸.....	چرپەو پاوشىعىرى
۱۵۹.....	گۈكە
۱۵۹.....	تابۇوت
۱۶۰	پەي «شىيان» ئى كورپىم
۱۶۱.....	سەفرىيوبى دىمايى
۱۶۲.....	تەماحە
۱۶۲.....	قىنگە شوقى
۱۶۳.....	دەرييا دىيوبان!
۱۶۴.....	نه خت
۱۶۴.....	گۈھواي خوهى!
۱۶۵.....	چەرخى زىيواي چە ويىل گىيالا!
۱۶۶.....	درەخت
۱۶۷.....	تاقەتمە راقيقش كەرد

۱۶۷.....	مودیرینیتہ
۱۶۸.....	ئالان
۱۶۹.....	هوربرنه چەمىٽی
۱۶۹.....	گۆت
۱۷۰	ھەنگوو رۇحى
۱۷۱	پۆزگارم ئاور بە شەوئى بى
۱۷۱	بی دنگی
۱۷۲	تەنیاپى
۱۷۳	جەللاج
۱۷۴.....	گۆپیتەو شىعرىم
۱۷۴.....	ھەرزان تەر جە مفتى
۱۷۵	تۇ

لهنجدو شیعری و گروه خوه

شەمالۇو ھەناسەيم، قەلەمى چەۋېلىم كەردش مواخىزە، تا قالاۋ ئاسا، دەس
و دىمۇو حەزى گىرۇ و دامگاۋ عەشقى ئاشىنۇو رۇحۇو شىعەرە شارۇي كەررۇ.
شاغۇولۇو خيانەتىش جە مەحەكۈو قەزاوهتى كىنَا تا بىزانۇ راسا ھەوروو خىالىش،
داش شەقەو بالۇو ئىحساسى، ھانە وەھارى كەليماش با لاقاۋو قافىھى؟ ئەرى،
ئەرى! ھازدۇ شىعەريش لهنجەشا، دنياو عەشقىش كەيلۇو سۆزىن. تەھەرروو
ئاوهزىش دەمەزەردا. چىلۇو شىعەرى كەوا كەۋى دىلدارىش دەلاقەو چەمانە، بە
لهنجەو نىڭايى، ئىننە بە پارىز مەخەلۇو وەھارى مىاۋورە، زەسانۇو ناحەزاش
وەرمۇو بە خالىتىنە مەچلاڭىرۇ.

رۇجىاروو ئاواتاش، بە نازى ھەسان ساۋ، گەرەنگى ورەشۇ جىگە سوورى.
بەلام وەختى دارى چەماش، چەخماختى مىشانۇنە، مىياچەماو ئەسپى بى لە خامسو
زۇلمى و سمى ئاخا سەرروو سىنەو ئوخەيدە وەشى تاسنا، خامەو ھەستىش
پىرۇك گىنۇ؛ چۈن سەرساما چىنەي مەدەيە لاتى حقوققۇو بەشەرى كەوتىنە كەلەو
وەرگەھاراو سەرددەمى.

جار ھەن، وەرمىش ھايشا و شەوى پىورە دان و رۇجىارش رچىيان، ھەنگۇو
شىعەريش چا وەختانە قەلەمەكەيش كەرۇ تەھەنگ و خۇەش قۆزەشا. شەمالۇو
ھەناسەيش تۆريان و گۆپىتەو ھومىيەتىش، قەلاؤ فىلانە، عاباۋ شەۋىش كىشىيانە
سەر. شىعەرى عەزىزبەش، چاڭەنە مەژن مەركىيە كەرۇ و بەرگۇو ئىحساسىش
خەزانۇو قىامەتى خىزىنۇ.

جاریچ ههن قهله می تلفارش زریکنو و ههناسی کالمه ردیش، زوانشاگنو
لاره، هه ساری چه مشا چوون، دلش ههورو خیالی ته منوشه ره و شه و زدنو
رؤحیش به سو و حه زیش خنیکیا.

جارجاريو هاواروو بی‌دنه کی شیعیریش پرچی روجیاري مدو قهناره و زولفاو
شه وئی. چا و هختانه دیچله و چه ماش، به رگی و هرته سکو و ئیحساسی و پالای
ته نگو شادی که رونه و که واو حه زیش شیتال شیتالا و به بیله و خه می کیله و
شیعیری و نارو.

ودرگه هاره و خیالیش ماواو کاوه ترا دیونو و شه رف مجیو و که رکووکیو ئاواتی
که ره خه لاتوو هه میره ترشیاو ئازادی. شه به ق پژمو و وارانسو بارووتی گیرونه و
شارو مه نووه و عه مریو جاده هه که په نگیانه نه گلوزیش.
توره کله و ماچاش و هختیو سه یودروو بن ده سیو و دنه و شهینه په زاره و هه واو
مه یلوو یاری به روشه و، عه شق، په پوله وار هیلیانه و دلیشه نه، پاگیره گیروش و
میخ کووره و ساجوو حه زیش خه فهت تورنوس و ته وون نماو تاسهینه گره و دش به
که و چه، قله پیمو.

ئیتر ته نافه و خیالیش پرچیو و ما قوولی ته لاق مدو و شنیو هه لقه ریزه و
سینه و یاری و به ناخونه کیوه شه مامه و شه مامیوه حه زیش بالا که را و ئامیانو
خیالیش به بوشکیوه و دکایچ مه گرسو. به خ چا ساوه سوره او و زوو خیالی، ده ک
سوره او و چوپی سوره شا هه ر ئامان له رزانه نه بو.

رده حیم په حمانی

شیعره رۆحنه

شیعره رۆحنه

ویش جەسەو هەلۆییوھ تىرثىالىنە مەمانۇ
مەدۇ شەقەو بالۇو خىالى و
وشە مەردەكە بەرۆنە بۆشايى عاسمانى
جار ھەن بۇنە قۆتەو سۆبەو ھەزارىيە و
ئۆخەيیيەو جە ئەدای بۆ
شیعرە گەرالەنە!
شەوانە بۇنە شەمشەلە كۆرە و
خۆزىنە دلى ياكى و
ویش چلۇو ویرىيەو ئاۋىز كەرۋ
جار ھەن گلىنەو دىدەو كونە بەكۆلۈيە و شەسييابى خولقىنۇ
دنياوا زارۇلەيى بە پىكسيلىيەو بەرزەو مارق و ھەررو دوورىينۇو چەما
بۇنە گولەنەرگىس و شەمامەو دەسوو دلدارىيە و
ویش تۆۋ پەلكەو ئافەتىيەنە حەشار مەدۇ
سېيلەو رەحمى بە گا مارۆنە و
سەرادىيە مەولەوى و نالى كەرۋ
تەلۇو سەنتوورى وزۇنە سەما و رەشبەلەك خولقىنۇ
جارىچ ھەن باوهشىنۇو ھەرەو سەرەو ئەدایيەو جىڭەرسۆتى كەرۋ!
خۆزىنە بنمېچۇو پەتهو سىيدارەي و

تراژیدیاو سیروانی و هدهله بجهی و ئەنفالی کەرۆنە کارتەپۆستال

شیعره

ملۇنە لەلۇھو مەلۇتكەیوه و بە لايەلايە مۇوسىتۇش

فرەو جارايىچ بونە پەته و ناقۇو زۆردا را گىرۇ

شیعره

((سەما)) نە

((رۇ رۇ)) نە

ھەرچىيۇ ھەنە ...

يانەش ئاوا!

بېھرووز موحەممەدپور

دەزلىيە ۱۱/۱۴/۸۹ءى كۆچى رۆجىيارى

سپاس و پنهانای

سپاس و دهس و دشانه پهی ئا نازيزا پهی چاپوو ئى كىيىبى مانىلييشا كىيىشتن. به تايىيەت كاكە عادل موحەممەدپور كە بە دلسۇزى و سەبۈورى وەلىٌ چاپىنە، ئى دەفتەرە شىعرىشە واناوه و كەم و كۆرىيەكىيىش وەشى كەردى و كاكە زەحىم رەحمانى كە زەحىمەتتۇو ويراستارى دەفتەرە شىعرەكەيىش كىيىشا و كاكە عەبدوللە حەبىبى پهی زەحىمەتتۇو وناراي لايەلاش.

ساله‌و ۸۹‌ي رۆجیاری:

قشقیره^۱

دیسان زریا

پانزه به حهوت

و درم

قشقیریوه:

که و تى قه لاچوو و دیشومه کا!

بیزار بیزار

گوم به گوم

ها کا و درهندللوو هامساکه يما

که روٽ لە پورتى

1 - گۇفاروو ش ۱ او ژیوايەنە جە هەریمۇو كوردستانى وەلا كىيىنەود.

لوروه^۱

وهرگیو ئالورا

کەردەن کەمین جە گۈزەرگا

زارق، جوان، ژانى، پىيا

هاوار

رۇ رۇق

زالّم زدوالت پەھى پىيّدا بۇ

ئەثنەوتەنم جە ئەدایىمەو

لالۆ يارە

ساچىمەزەنش ئاردەنە و سەرروو پائى

نىشتەن کەمین جە گۈزەرگا

وەنەت حەتم

سەرەش وەرۇ

نه جاتشا بۇ

خەلکۇ شارى و

ھەمېچ دەگا

۱ - گۇفارۇو ش ۱۱ و ژیواينە جە ھەرىمۇو كوردستانى و دلا كىيىنەوە.

سەراو^۱

هۆرتە قەینىّ

بە هەورەگرمە

ھەلچى سىنەيت

بىرىقە مۇداوه

بەينوو چنۇرورو پە خشان كرياو بالايتەنە

كەردەن هەراج

بۇدت ئەرگىس

مەچەك ئاج و

زولفىيەت شەراو

ھۆئازىزم!

ئاخۇ راس بو

ياواى بە تو

يا كە سەراو؟

۱ - گۇفارۇوش ۱ و ژىوايەنە جە هەريمۇو كوردستانىيەنە وەلا كىيىنەوە.

حەز

تارنۇ

شەپۆلە حەزى

جاروبار ئەپەرۇو ئاودزى

شەمە، مىر

شەمە، مەللا

ماچىيە و

ناخونەكىيە شەمامە و شەمامىيە

چىش بۆ؟

چىش؟

وەسشا ئىيتر

چىشىش جە ماقۇولى!

زمسان

زمسانا

سه رد

سه رد ته ر جه رُو و ئه دا بيهيم

زوقم زوقم

کريوه

ههيتا ههيتا

کاوەتى جه بۇرانوو ئى فەسىلېنە تاسيا

ئاخو

كەي بەي؟

كەي؟

ئاي ودهار

من چەمهرا ...

چه مه را^۱

خه م

ته مه ن و

زد مه ن

هاره

دانه گه نمی و

د د سه ش

ور د ور د

هاریا و گه رد وونینا

دنیا شه وه زن گه و

((من) بیچ

چه مه را و پزیس کیوه

۱ - ئى شىعرى جە گۇۋاروو ژ ۱۰ ۋ ژىوارىنە وەلا كرييئە وە.

خه‌لات

جار دریا

جار

گه مهـن گهـمهـ

مـونـدـیـالـاـ مـونـدـیـالـ

کـهـیـکـهـرـیـ

گـهـوـراـوـ دـنـیـاـیـ

تهـماـشـاـچـیـ : خـدـلـکـ

گـورـهـپـانـ : کـورـدـسـتـانـ

خـهـلـاتـ : کـهـرـکـوـوـکـ

وهـختـ :

هـهـتـاـ چـالـهـ نـهـوـتـیـیـوـهـ مـهـنـوـ

هـهـرـ جـهـ سـهـرـهـوـ

هـهـتـاـکـوـوـ وـارـ

په‌رسی

من ماچوو:

چی؟

چهنی؟

ئاد ماقچو:

نا، مهبو نا!

شل داره گوش

ھەر جە زووه حۆكم دريان

لاو ئىممەوھ وىر بە واتى ... قۆفل كرييان!

ھەر جە «ئەلەف» ھەتاکوو «يا» گەد نويسيان

نا مهبو نا

لاو ئىممەوھ نىيەن په رسىيار

جه زىيە بدەي

ئىتىر دۇورنى جە شەمشىرىي

يا خۆ جە دار

چاولايش

پىسە تەره تفا

ھەرالٰت با

ھەر جە «يۇد»

ھەتا «ھەزار»!

خيال^۱

مه ریو

به زرده تله فوونیو

سه رشان سه رشان

تاسه،

خيال پهی داری چه مات

پیمو کاکه شانو رو رایت

به هه ساری

که رو کادو و دشه ویسیت

ورازو

گجی و دیویت

گولبه رگ

سه رد همانین

هیلیانه و دلینه

وهشه سیلایت کر ...

چه م

جاده

تاقه تم تاق

ئهی نازنین

۱ - ئى شىعرى جه گۇقرا رو ش ۰ و ژيوارىنه وەلا كىيىنه وە.

جوهو عه مری

جوهو عه مریم

سه‌رچه مه و به بیلله و خه می هورکریا

هه و دل به نگا

ماشش وارد و به دئیق بالی و

ئو فیوه چیا

نان،

پروتی و

کیسه‌ی هالی

کزوله و مات

داخو شمه‌یچ چینی بی بیدی؟

ئه‌ی ئاد؟

ئه‌ی ئه‌و؟

ئیسنه‌یچه

دم او ئاگر ده سالا

قەناوەو کە وچى و دشى كە رۇو جۆمال

ئا خر به نگا

وهشه‌ویسی

تیریوه

مه‌ته‌ریزه‌و چه‌ماته‌و گرتاش نیشانه

لاواز که‌ره دهلاقه‌ی

ژدره‌ژه‌و وهشه‌ویسیم

دامگاو عه‌شقیته‌نه وانو

تا خونچه‌و وهشه‌سیاییت

به شه مالوو هه‌ناسه‌یم گولیو

ساله و ۹۰ روجیاری:

وههار خه‌زانشا^۱

وههار خه‌زانشا!

گو نه ماما ریزیو

ههوریوه دیز

ودرش که‌ردنه

کز، زر، نه‌زوک

رده‌شحده ریویان

قهله‌م؛ چه‌ویل

عه شق؛ پوویا

زه‌مین دیویه

له‌عننت چی ههوریه

وههار خه‌زانشا!

۱ - گو فاروو ژ ۱۱ و ژیواینے جه هه‌ریموو کوردستانی وهلا کریتنه ود.

وەش ئامائى وەشلەنە^۱

نازم^۲ نىيەنا خاس بنويىسوو
هاولۇ، فەلەج، سوورىيچى، وەبا
دەوارانوو تۆ بنېر كريما

وەش ئامائى وەشلەنە
چى رۈوت و قووت؟
پاسە زانى پا ھەسىنە؟
زەنگۈلتەوە مۇو چەرمە بۆ
تاكۇو تاوى بەدەس بارى تىكىيۇ زەمین!

مەينەت و رەنج
تەغار تەغار
پىيىسى و جەردەي نىشتەن كەمىن
وەش ئامائى وەشلەنە

ب ۵۲، مووشەك، ئەتۆم

۱ - ئى شىعىرى جە گۇڭاروو ژ ۱۴ و زىوارىنىنە وەلا كىيىنە وە.
۲ - شاعيرى تورك كە تازىگەريش جە شىپۇدو تۈركىيەنە دەس پەنە كەرد.

کیشته‌نشا سه‌فه پهی خیرئامایت!

به پاو رۆی ده‌زگیرانه‌ت ئاما دنیا

ژماره سکى

مهبارەکا

سەمەند، پېژ يَا مۇنىكى

چى رووت و قرووت

بى لىباس، بى توشە، بى پالا؟

ھەی بى خەبەر

چىگە ئاوى كەرا شىشى

دەس بە ئاوىچ ھەر بە پوولًا

دۆعا كەرۇو كەر و لال بى!

«زوان بازدم سەرەم سلامةت»

چى رووت و قرووت

پاسە زانى ... ؟

وەش ئامائى وەشلەنە ...

کانگاو دلی^۱

نه بیهند یه ک جار

تهنیا یه ک جار

گیروو به روکه و شیعری

که چی

کورپه سان ئاویزانه و روحیم بو

نه ک یه ک جار

به لکوو سه د جار

حه قشا حه ق

ویش خاس زانو

کانگاو دلینه

میخش کوانه ره و دشه ویسیش

که ئیزیه وره

و دلتهر جه زارویم دده ملا نه م بو

ثاذین که رو روح و جه سه یم

سده ریز که رو مه زگ و هه سنتیم

به ئه سپاییو و دل جه و هرمیم

درو پیله و هرمی نه رمیم

۱ - گوفاروو ش ۱ و ژیوانیه جه هه ریموو کوردستانی و دلا کریینه ود .

ساقی

نه سیم سه ما که رۆ
گە لە نجە
رۆح پە رواز
ساقی! پەیکى
پەر بۇ جە هەناسە بىرکى و
جە ئارەقۇو باخەوانىش
بەرۇم دلىيۇ دلۇو ناوهشىيە كاڭ رۆزگارىش

ساقى! دەسا بارە پەیکى
بىدۇ تامۇو شەو نەوتە كاۋ ئەدالى وىم
مەزدش
لايەلايەو دلىيۇ بىشىكىم

دەسا ساقى! باور پەیکى
رەنگەش پەنگەو ئا ئەدایى بۇ
ئاما پەي لايم
مەزدش، ھەرسەو چەماش
نەتاوابىش كتىبى سانۇ پەي زارۇلاش

نه سیم له نجه که رو

گه للا سه ما

روح په رواز

دهسا ساقی! باره په یکتی

که روو دیوار

بهینوو روحی و چنگکی پیشا

چه شوو دردھو ئا نهودشا

چهم و دل

قاج و گوششا

جه دهرمانگای و حوب و دارووی گرد بی‌بەشا

ساقی! فیدات

ئاخر په یکتی که رهم ویران

نوقم دلی ئازارەکاو گلیرگاینه

مه زدش مانیای ئا زارویه

بازارنه پیوار بیهېبى

چىروو كەوچىو پفەكانه

کۆگاو وەشى

ئازىزەكىم

کۆگاو وەشى

پەپولەوار

شىيت و لېيۇو دەورۇو گۆللى

بەدەر جە حەد مىيەد بانىت

كەرگۈلۈۋە وابەرەنە

جە مىزانۇو عەشقى پېرىت

وەفا و سەفات

پەپولەيۇھ باڭ نەخشىنا

گەرە عەشقىم

پەي ياواي لايىت چن بە تىينا

چ بىي رىيا پاشۇنە نۇور

مانىگەو دىمييٽ

كەرۇ شاباشۇو دنياو عەشقى

شەوه زەنگەو خەممە كامنە

كەرۇ سارپىش وەرمى زېرىام

كە تۆم ھەنى

كەوتەن ھەتىيم چاوهختەو مەرگ!

بىيەن عەينۇو وەزى كۆرۈ

جه‌سه‌ی وریام

هومیّدم ههن

جاریو‌تهریا وو وه لات

تیرکه‌روو ماچ

گول‌هه‌ناری و

مه‌ریو‌تاسه‌م

جه‌ته‌ماشات

ئازادی

ھەتا ئىسىھ

ھېچى پىسەو ئازادى بەند نەكريان

ئىننە مەنەنەو

قەرۇلۇھەش ئاردىنە

جە كەنۋەلەو خاودەرىيەنە

تام و مەزو و يىش جە دەس دان

كەريش ھەمیر

زۇو ھۆرمىنە

ئىننە تىشيان

ھەلۇھەرپەزەو دىلايەتى ژەنگە بارۇ

پىسەو ئەسپى بى لەGamى

بە جۇوتلانى مەيرە مەيدان

ئەھوەن بىيەو

سوارش بە

ھەركۈ حەزىتا

عىرّاق، يەمەن

شام و لىبى

^۱ مىسەر و لۇينان!

۱ - چى ولۇنانە سالەھان ئازادى پەنگىش واردەنەو. خاودەر: خاودەرىيەنە.

رېقنه

نۆقموو دهرياو خيالى
گەرالۇو جادەكاو دنياى
پراى مرىچلىيە و
شلپ
تۆسقالييە رېقنه و
ھەي ھوو ...

تەسادۇف

ھەوھە تەسادۇفنه
قوفلش كەرد
مۇترە دلىم
چا وەختە و
ئىمدادوو چەماش
خەلاس گىلىنۇم پى شارەدە!

کلیک

که‌یسوو دلیم

نه‌وهش که‌وتهو مانیتوروو بالایشا

چا وخته‌و که

پیله‌و چه‌ماش

وهشه‌سیاییش کلیک که‌ردا

تاسه

په‌ی ترازنای

هه‌لقة‌ریزه‌و نارنجه‌کاو بوخچه‌و سینه‌یش

گرتم سه‌نگه‌ر

تاکوو وینوو سو‌سکه‌و له‌نجه‌و عه‌رعه‌ر بالایش

که خه‌رامان ویه‌رده جه لام

چه‌میش داشا ئیزنه‌و ئه‌رئی

که بى لاواز بوخچه‌و سینه‌یش

خونچه‌و عه‌شقى گولش که‌رد و

مه‌پیا تاسه‌م

واتم ئۆخه‌ی

سەوقات

یادگاریم

نه عەترا و

نه سمل و میخەکى

کيانو پەيت

نه دەسوو ئەويچ كەوتەبۇ

نه پۈونۇش زەمن!

چىلپە شىيعرەو دلدارى

چەنى باقىيە وەشەويسى

دل، ھەونەنگ^۱

دەسەش، خىال

هارپوشما يۇ

جە كلدانو ناخىمنە

بە هەناسەت مەدوش جەلا

جەمین

دىدەم

خومار خومار

كەرووش ديارى پەى بەرۆكەو بۆخچەو بەيات

۱ - ھەونەنگ: ھاون.

بو دده ملان

چركه چركه

هه تاكوو چه رخ مه نوش دهوران

سوار

ماچا:

سوار تانه گنوره مه بو به سوار!

خو من گوره پانوو ژيوانيه

سه دان جاري

پيکيم پهنجي چهنى ژيواي

نه ساق منه ن ددس

نه پا و نه چه م

وده تاوو عه مریچم يوا پاسار

كه چى هه رگىز

نه بي لە غام ئە سپوو ژيواي و

نه بىا سوار

مه حشہ ر

مه حشہ ر خیزیز

وختیبو ته نیایی بال کیشو جیژوانما

پیکه ماچی و شه ویسی ویرگای

چرکه ساتھ کا که رو شہر من.

خیال کورپہ سان تہڑنہ و چہ مات

کہ وینووت

فرہتھر جه فیراقیت دریم و ئازار!

شہ وانہ

هورم بلوقتو شه وی چہ مات

ماچیبو راو کریاییو دیوجامه

ختلیبو پوچیم مدا شہو دہس

دلی تھم و مژوو و شہ سیاپیتھنے نو قم

و دنه و شہو دیمیت

برپیه ناش ئوقره

کوا و راستیش لیفیبو جه زولفات

ھے لا جیوہ؟

شہ وانہ تو فانوو بی ئوقره بیم مه نگ

یاگه ماچہ کات تیره و شہ ویسینی

و دسیه ت کہ مه ردا

پیسہ و شہیدی ...

((وہلی)) ناسا

کیله و قہبِریم ریکوو بالایت

((شہمه)) و شہو و رویم

روحی بھ پہ رواں

کوشتہ و دشہ سیاست

سەردەم

ژاووم سەردەم

هارپان جەسەم

ولاؤيانا!

وەشەسيابىي ئاردەنش كەرى

گەلّا و دەفتەر مارە بىرچەنى ۋىيادى؟!

گلىرگە

ھۆرگىلەن زەرد

نيم بىسمىللا

كەوت قولەفېتى

سەر زەردە پۇوش كەوتەن ھەوا

تەكنۇلۇزى ھار و دىيوبان

کوايى كواي، بەرابەرى؟

دەم پەنه، دا

نام و نىشان

گەلّا گەلّا، گەلّا گەلّا

بىيەن كىيميا كەوچىي وەشى

نەمەتاوو كەروو دابىن

مەسکەن و نان

پالا و كەوا

نارازی گرد

ژنه‌ی داییم

فرهه‌ی جارا کناچی و کور

والی و برا

هوش و ویرم مهبا نزیر

گانا گایی

ئه‌پی و دزعني قاقا خوا

گه للا گه للا ، گه للا گه للا

تمه‌ن، یورق

دینار، دیره‌م

چکونی مه‌رگ؟

ژاووم سه‌رده‌م!

گول هه‌نار

که چ که‌ری مل

ئه‌ی گول هه‌نار

مذو قاقا خه‌ندهو چه‌ما

که دهس مه‌گنو میرگه و سینه‌یت

کوکا کوکا

خه‌می ره‌ما

خوه

دا دهوه لا

لاجانگى ئاگول ودنهوشەيە

قاقاش پېكۆ حمۆت عاسمانى!

تف كەرە جە

پلە و پايە و

بالاخانەي دوهنۆھۆمى

خوه، خوه

سوقرات ئاسا بىرفانە زوو

هەركۆ يلواي سانتىيۇ وەشى^۱

مهگەر چىنەن

درېڭىزىي ئى تەنافى؟

۱ - ماچا به سوقراتى چى دائىم وەش كەيفىنى؟ ماچۇ: چۈون ھىچم نىيا جە دەسىش دەو.

ساله‌و ۹۱ روجیاری:

وهسيهـت

وهسيهـت که مهـردا

چـلـیـوـه

تهـنـیـاـ چـلـیـوـهـ شـیـعـرـهـ کـهـ رـهـ سـیـبـهـ رـیـمـ

مهـحـکـمـ کـهـ رـهـ قـاـچـ

تاـکـهـ رـیـ بنـکـهـنـ

بنـجـیـوـهـ شـیـعـرـیـمـ

لاـواـزـ کـهـ دـهـ لـاقـهـ وـبـرـیـ

وـهـرـ نـهـ دـهـیـ جـهـ دـهـسـ تـهـنـافـهـوـ خـیـالـیـمـ

تاـیـاوـیـ ئـهـ وـپـهـ روـوـ تـهـنـیـاـیـمـ

پـهـیـجـهـوـ دـوـوـکـهـ لـهـ جـگـهـرـیـوـهـ

سـهـ رـشـانـیـوـهـ هـهـ وـرـ

ئـهـ رـیـ ئـهـ رـیـ

سـهـ رـشـانـیـوـهـ هـهـ وـرـ کـهـ رـهـنـهـ بـهـ رـگـ

تاـونـوـهـ تـکـ تـکـ يـهـ خـوـوـ مـهـيـنـهـ تـىـ

وـبـرـیـ،

بهـلـوـ دـارـیـوـهـنـ،ـ مـلـوـیـنـهـهـاـ شـقـارـتـیـ مـدـوـ

پـهـیـ گـرـهـدـایـ مـوـمـهـ کـاـوـ مـهـزـگـیـ

نـیـهـنـاـ

نا نانیهنا

«ئا شقارتى کە ئاويير مۇّ دارسانى به تەنیا^۱»

با تەوهنى يانهيم جە ھەورى با

لاسامەكىش كلىلەو مەينەتى شەق كەرا

وزدىم لازە

بن مىچۇو بنجىيۇ شىعرىنە

ھىйور چنۇ تالاۋەو ھەناسە كالم

چنگىيۇ

تەنیا چنگىيۇ مەينەتىم كەمە كەرا

دڑپر

ویرم می خاس

زارو بینا

و هل چانه یه هامساکیما زارو لہ کاش تیر که رونه

به شه چاشتما نیی لاوه

به لام ئیسه

بوگه نه و ئه سکه ناسا که ردن کارى

تاته مرو

کورش ئیتر حاضر نیا

چه می وزو بدیو لاوه!

ویرم می خاس

ئا سه‌ردہ مه بیچگه و دشی

خه فهت نه بی

کناچه و کور لوینی سه‌یران

فرقیو نه بی

که چی ئیسه ناموس دیویان

ئینسانه کی پاسه زانا

جه تو راخله و زده نیه نه

شه رف مجييان!

ویرمه نه ههن ئا سه‌ردہ مه

که واله کیم دریا به شوو

به شویرەو کاکە گیانیش

بیناش کە پەو وەشە ویسی

کە چى ئیسە

پاساپۇرتوو وەشە سیلایى

بە بلۇتۇوس و بە ئیمەيل

براش ئاسان بە ھەوايى

و درم

هه ناسه م

سهی باوشکیوونه و هنوزی دی

چه م

ودرهه یوانه و برزانگانه

سیسه رگیوه

قاچش نیابی سه روو قاچی و

ویولون ژنی

هاژدو و درمی

که رد بیش کاس په رد هو ئه ژنه و یه یم

هیور هیور

پوح

چرپه و پا کولانی ته سبیح ئه زمار که رئ

ناگا

سه عاته حه و تورو سوچی دیویا!

پیغام

شیعريوه

کموا که وی

چه تغه سه و زه

شال چه رمی

به پاخروا و زدده خوه

خه يلئی بريش

چهم و دوّل و دهشت و دهه

تاكوو يانونچ پیغاممو ویش

به ئاويرى و

به گوللى

هەر كە يياوا به سەرەدە

سورو بى گۈناش

چە مۇو خەيرىش جىا ئاست و

كەوتە تلى!

وهارتا بو

من پاییزم دان شانه‌ره

تاکوو هه‌ردم و‌هارتا بو

که‌واو حه‌زیم

شیتال شیتال

پالاو شادی پهی پایم ته‌نگا

هه‌ریز ریشه‌ش کوان

ئیشیوه قول

ثاویزانوو بیخوو چه‌مان

وهشی تاسیان

ته‌نیا و ته‌نیا

رەنگى زه‌ردا

زه‌ماوننه‌و و‌هاریمنه که‌رو سه‌ما

داروو عه‌مری رووتله‌لله و وشك

ویشمو نه‌دیش سه‌وزه‌گه للا

من پاییزم دان شانه‌ره

تاکوو هه‌ردم و‌هارتا بو

هەر وەشت بۆ

ھۆ ئازىزىم

ھەر وەشت بۆ

لەنجهو نىيڭىت

پۇورە بىڭۈگۈ خەمى

كلىپەو دىيات

تاو بىڭۈگۈ وەشە سىيابى

بۆ و دووكەلش عالەم گىير بۆ

زەنگە بارۇنە جىابى

ھۆ ئازىزىم

ھەزىيۇ چلىش

جە رۇحمنە چەمەرەتاتا

چەم كىيشا نام

ھەناسىيۇت دە شەمالى

يۆسە ئاسا

ھۆ ئازىزىم ...

چن وشهن

چن وشهن

دلاقه‌و چه مه کاته‌و

هیلیانی بینو بن کاریززو دلیته‌نه

خه می خزا درزه‌و فهنای

حه ز ژلیبیو پهی ددم ته‌ری قومی وهشی

جه ریتاله‌و تاشفگه‌و بلی!

زه‌رنه قووتنی عه شقوو ئاورای

جريوه جريوه

بّدا دفه پهی هورپیرای

نه‌دامه‌تى

نه‌دامه‌تى

ماش ودرؤنه تاشفگه‌و ویرى

ماروشه‌و ما

هورگیرو دهس

گه‌وال گه‌وال

پاشیل که‌رۆ

گول نه‌رگسو باخوو شیعرا

چه مبرکانی

خشپه و پاوانهیت

و

له نجه و نیگایت

ته فرهقه شا وست ئاودز و هوشم

دل خورپه خورپ

دەلاقەرە ویش داره وار

پەل کىشىش كەرد

چە تفھە و عەشقىت

چە مبرکانی نازىيۇ دىليت

ھۆرش پىچنا

خۆنچە و دلىم

ئامای پهی گردین

سوهراپ^۱ نیهنا

درزه بینو به ئامايتا

چينيهي ناسکوو تهنيايم!

به ليزمهوارانو ههوروو ديدهيتا و

خاكوو گلچانه و مهينه تى

سواخ دريان ميحنەت خانه كەم

په ساپورتوو وەشەسياييتا

هەناره پيشياو دلى پەنجە كەردەن

ئاماى:

په گردین

وەخت:

چركە ساتەكاو ژيواي

سەرنجە:

دھول و زورناتا وير نەشو!

۱ - سوهراپ سپيهرى، شاعيرى فارس.

بی‌دنه‌گی زریو

ههور

ههوریوه دیز

شهونانشه‌ره!

میاچه‌ماش چه خماخی شانو

کاوهتری پاگیره‌ی گرتینی

چیرزه‌ناقوو برووسکاشنه

سارا،

کپ

دارسان،

مات

پهپوو ...

پهپوو ...

شوُلیوه ودری

بی‌دنه‌گی زرنو!

رەخنەگر

ھۆ رەخنەگر

ھۆرورازە بالا و شیعرى

ھەرچى حەزتا

قاچت نيان سەرروو قاچى و

دەمنىيۇ دەمته و

پال دەستنە نسکافىيۇ و بۆشكى و دكا

شاعىر

پىتى و وشىش ئاردىنەي ما

چىشىش كەردەن؟

چىشىش نويىستەن؟

نه فورمىش ھەن

نه مۇختەوا!

ئى شیعرى لاۋازىنە و

فلان شاعىر بە قووهتا

چى دەسوو شەمن بۇونە شاملۇ

نالى،

حافىز،

قانىع،

لۇركا؟

که رات که وته

که رات که وته دیوانه‌که م
هیور بنیه پهنجی چه ما!
میناکارین سه قف و ستون
که ف و دیوار
نه خزی ده خیل
گه ردہ گیرو کاخه و شیعرا!

که رات که وته دیوانه‌که م

خلنده ره چه م
ویرم چه نی په نگش وارد هن سیبه رو که لیمانه؟
هه لار هه لار

بیه ن له پورتی قافیه‌ی فهرد

دورو نیا ها

«فده که موزه‌ی بی وه فایی بشانو نه رد»

که رات که وته دیوانه‌که م

که مانی ویریت تن که رو

تا نه چه قی شیعرا مه نه

که رات که‌وته ...

باقیوه شیعره ده و هر که مه ر

بوهش مه‌س مه‌س

مه‌زگ و هه‌ستیت گیرونه و در

که رات که‌وته دیوانه که م

بن‌ده‌سیوه بُو و دنه‌وشه به‌ره دیاری

پهی شه‌وچه‌رهو یه‌لداو عه‌مری

که رات که‌وته ...

و هرمم زریان

راسهنه واتهنت:

«بئ و هفایی یار جه حمه ویه ردنه؟»

نا نا ... ئازیز

ئهگهر شنه و یادیت نه بئو

خیال چهنى ئاور مەبئو به شیعریوه؟

ئهگهر شنه و خیاللو من

نیمه شەوان نه یاۋۇ لات

حەتم و دەنت

سپاوا و هرمى لەشكەر كىشىو

سەرروو چەمات

زانە گولم

دلى ئاويئنەو دلىيەن

چركە چركە

دەقە و سەعات

جه سە بئى هيىز

رۆحىچ چۆپى كىشىو جه لات

ئيمانت بئو

دنياوا عەشقىم كەيلا جه سۆز

ئەقل وريان

ژیوای کهیلوو خهیالوو توں

و درم م زریان

باخوو بیهی

پهی ئەسپاروو^۱ باخوو بیهی

خەنده کەرە ئالا او ژیوای

چە خما خە کاش

مارا پۆزى شە وە زنگى!

خەنده وزە چۆپى ژیوای

نانەشانیو قریوھ کەرە

ئامیانوو چنگى رۆحى ئۆقرە گرتەی

وەشى گرسو جە مەنچەلەو تەمەنیەنە

ھەتاکوو رۆح مىیوه بالى

جە پاپۇروو جە سەنەنە

هازو شیعریم لهنجهشا

هازو شیعریم لهنجهشا

زريكنو قهله م

چوراوهو هه لساش پوشان دهته رم

زوکامشنه هازو حه زى

جه خه زانوو ئى وهرزىنه!

پهلكىش پهلكىش

خه مەكتا

كىشىو سەرروو رەته و وشا

چى سەردەمنە

كە بىوهفابىي هاوار كەرۋ

من

شۇتۇو وەشەسیابىي جە گوانى رۆزگارى دۆشۈر

گلاركۇ ويرىم تەكىنۇ تالاۋىش

ھەتكۈر وەردەم

داروو ژيوايىتا

لىپانلىپۇو شىرەو گەزۆى بو

گیانه‌لاشا شاره‌که‌م

گیانه‌لاشا شاره‌که‌م
بازارش که‌يلا جه پوش و په‌لاش
وهشته وارانیو هه‌وروو ئاوهزى
چنگیو هه‌ناسه دهمنو کووچه‌کاش

دەيدىن دەفه

ويريتا
کۆرەخانوو ئارۆينه دەمه زەرد كەردیوه!
بە هەلسىه و چەماو رۇوتەلە كا ئاوى دەيدىن
وشكەل پاچ كەردى باخوا ژيوابى
بەرزە دەماخ
دەيدىن دەفه پەى هۇرپىراى

کاردوهه‌زی

دورویت وستا بالله ته پی

گهرماو له شیم

سه د دره جی سه روو یاوین!

سا چی نمهی هانامه وه؟

تا کهی خیال ته خته گاز بی؟

گهر قولانجیو فرسه تم دهی

وزووت سه روو ته پلیوو سه روی

ده گا ده گا و

شار به شار

کاردوهه‌زی نازیو دیایت

گه ردیلیو جه گه رد و پایت

که روو مه لهم

بونه ده ام

سارپیش که رف

رُوحی خه سه و

جه سهی مانیام

پەللى مىرۇو

روى سووچوو خيالىنى

پەللى مىرۇو دىيىيە لا

دېيم نۆ جە دەي

زوقم و تۆفا و بىيەن بۆران

كەيف و وەشى

تاڭ و ترۇوڭ

پۇوشلىش كەردىننى

گۆپر ھەورش ھۆربىرنگنان

سەردى مۆبەتىت

سەردى مۆبەتىت

ئۇقۇش ئەير دان

((مەن) يىوه بزە كەرى شاباش

((تەن) يىوه قله مەدو كۆلۈرە پەي حەزەكت

سەرسام مەبە

گەر ئەڙنەویت مەبىي لاتە

بىيە وەرگى هار

سەرسام مەبە !

من بە چەماو وىم دىيەنم

شاماتەنە

زەرافىيە بىيىنە كەمتىيار !^۱

ھاواروو ئەدايىيە جڭەرسوتى

دىيچلە و فۇراتوو چەمەكاشهنە

شۇرى جەسەي بلوورىن و

كەفەن پۇشى پەپولەكاش

۱ - كەمتىيار: كەمتار، كەفتارى فارسى .

دیار دژیان

دیار دژیان

ساق و سمیلی پو خسارش ژاوان

دهیان سالین ئاو و سابوون لاش نهیاوان!

بو و بوجنهش عالم گیرا

هاکا گنۇ رەته

قول بەس کریو

تۆقەو سەرەت تا پەنجه و پای لفکە کىشىي

دەلاڭ خانەو جەھانىنە

بە مەكىنەو وىرۇو ئارۇي

سەر و رىشىش سەفا درىي

ئیسه و ئهوسا

مه زانوو

دەسوو كەلباو دزمەنیوو رەمای بى

يا

هارە هارپوو لە مىش كىشتى بى

نىم قولانج ئەولاؤ دەلاقەي

بەرەو حەوشى لاواز

بەلام پاسە بزانوو

سەروو دیواروو حەوشە كىۋە پراي بى

ئەوساي بىيى بى بەشىۋە جە خىزانى

كەچى ئىسىه ... !؟

دييىش نزىكە و

دەمېيۇ دوورە چەم بى

شمە چېش؟

سفرە مشەمەر، مەڭھەر چىن وەرى؟

دەي خۆئەوسا چىۋە كەمتەر بى!

ئەمى تف جە من

كەسىو نەبى ئافتاوى ئاوي داخە كەرۆ ملۇو ئاودىزى رېچىايىمە

ھەيتا دەس ھۆردارى شىشە كىرە و

بە ئەسپاپىي گىنى نزا

م
ی
ا
و

چہ میت

چہ میت
شیعرہ
کولمیت
رومان!
بہ ناز دیایت کہ ردن کارئ
بی ہوش، ہوش
قہیس ئاسا دانش ھر دان

ساله و ۹۲ هی روجیاری:

خامه و هستیم پیروکا

خامه و هستیم پیروکا

به پلتوكیوه مه ریووه

ئنه مه تاشتهن

چیویش نه منهنهن

تا بو به شیعره

تو نمه زانی

تو نمه زانی

شاهو پهی چیشی چه رمه ش پوشان؟

سیروان دهم ددم نوشو مه راق؟

ئهی مه حاله بی ئاوه کەم^۱

چەنی و چکۆ

من خەمه کات دو ئاویرە؟

نه سیم

گوک و تهن و هشی

ژیوای ته ماوین

عه شق

قرول

سده فا

خومار

هه لار هه لار

زهوق

با خه له و حه زی لی پا جه هالی

چه م، چه مه راو چنگیوه قلهین

چکونی نه سیم؟

ئاویرگا و روختی

چه مه راو شنهین

شهوه چراخان، روم نه و روزا

شهوه چراخان

روم نه و روزا

دله خه توله ش گولنا دلم
به له نجه و لار که رد نیگایی
موتریب ده خیل
هوش بیهند واق پهی نه وايی

شهوه چراخان

روم نه و روزا

ده مناش به ناز ناسک نازش
که و تهن سو سکه هه س و پوسم
ده خیل ساقی
قومیو نه شئه ناوه روح

شهوه چراخان

روم نه و روزا

به خ چا باخی

سه‌ره بنیه و سینه و سه‌بیش

تیر که رو و بو

ساوی و هه‌نار، نارنج، به‌بیش

ساقی ده خیل

موتریب ئامان

شه و چراخان

رۆم نه و رۆزا

چ سه‌دا چه‌رمه

چ سه‌دا چه‌رمه

شاریاوه و تابوتین!

په‌وکای شیعره کام

سوورشا پوشان

دنجیوه بی‌دنج

خولیاو دنجیوه بی‌دنجی
گوسانش^۱ پهپوو
بهزمش
لیزمه و نووری و
گوشگیرش
سه رچه مه و ((بل)) بنه تاسه ش مه ریابو

ئیسه مزانوو
شیخ^۲ چی
چیروو چنگاو روچبارینه
چراو به دهس ویل ...؟

خولیاو دنجیوه بی‌دنجی
هونه رش پهپوله
شیعرهش
لهنجه و گری و

۱ - گوسان: گورانیواچ
۲ - دیوژنی یونانی.

سه‌مفونیاش

و دشنه سیلایی

ویکله ته رین ئاره زووش

ماچ که ردی بـ

* * *

وهـم

چوار قولانجى ئـهـلـاـوـ وـهـمـىـ

بـهـهـ شـتـىـيـوـ هـنـ

بـهـرـشـ

وـيـرـ وـ

تـاـقـگـهـ شـ

ئـاـوـهـزـ

هـارـهـشاـ يـوـ

جهـ كـلـدـانـوـ نـاخـيـتـهـ نـهـ

قوـوـتـتـ باـ

تاـ

نهـ گـيـرـيـوـ پـاتـ

رـهـتـهـ وـهـمـىـ!

ئەرائىل

ھوش

ئەرائىلۇ خونچەی تىنگىيات

بى خۇراسەن وەرم!

نەشئەو نىيگىيات دارە دلەم

ھۆرشكۆفنۇ داروو ژىوابى

نمازەم تەنبا

با نەزاكىيۇ تۆپە ولى باخۇو ھىوابى

نازىبۇت پېوهنۇو رۆحىم كەردە

گۆپكەش گولىيۇ

قاقاش ماش بىلۇ تاسەو دوورى

كەرگە كېرى تاسەمەننېيم

كاندر كەرۋ

فيشقە بەسۇ چەمەو نۇورى!

بى عادەتى

ھېشتاي چەمم

بە رۆجىاروو كۆلانەكىيما بى عادەت بى

مهنجه نيقى دوورە وستى

گەپش وەر دا يانەكەيمىا!

گەممە

رەمای پەشته و يانا

سوٽنام

دللى خاك و خۆلى

نه روئى، نه دويى، نه پەنج، پەنجا

سوٽحى دلۋوش

كەي كەروونە جە دەشت و دەر

كەچى نا نا

بازدەم ھەورا!

نه يوه، نه دويى، نه پەنج، پەنجا!

شەمشە لىينى و

عاسمانە وە ئاواير مجا

ھەتا ئىسىھىچ نەدىم جارىو

كاۋاترى

جە بەرزايى يانەيمماوه فرىيو كەرا

وەشم ئىسىي

وەشم ئىسىي

بۇه وەنەوشەيم و راستە بالايتا

وييل «وا» بىسۇه

داش دەماخۇو گۆپكەو وەشى

گۈلبرىش كەرد

شەلتە شىعرەم

لاقاوو ونى هەستىش شەلنانى

و يېر؛ ئەنفال و

خيال؛ سزاريەن

پەوكاي شىعرەم زۆلکەزاشا!

ئۆقرە دژیان

شەوە نەوسىن!

قووت مەڏو رۆى

جە ودرسەراو نۆتىيەندە

ئۆقرە دژیان

«پله چەرمە» سینەيتانە

کپ ھەناسەم

چ وىلنا من

چەوېل، چەوېل!

شەلتە پوشان کياراتو شادى

دەی با پەپۇولىيۇ بىايىنلى و

تىينەو ماچاتا پرۇوزنىايىنلى

جە وى بى وى

من شاعىرە شىيته لە شاروو پۇوچىنا

چىنە فەلسەفە ودردى

ئانە سەرئىشە ژاۋو

چە وىلنا من

کپ ھەناسەم

شەوە ودرۇم!

ئەر تۆ نەزىەت دلۇو من

نۆتىيە نىڭگايت وەزىنەرە دل

گۈچىيۇ عەشق

شىعىريونە بىرەو ھەستىيم

گۈنىڭگايت خلنەرە چەم

گۈچىيەرە من

پەر بۇو جە تۆ

تۆشەبەرۇ وەشەسىيالىيم

كەيل جە نامىت

ئەرواھەكەم!

ھەناسەو تۆن بازارىش دان «ئارامىس^۱» بۇ ئى بازارى

رۆح وىيلا پەى چىنەو بويت

كەرەوە لا

دەمنە ئىحساس شىعىريو تەرە

بن دەسىيۇ ھەور كەزانە سەيم

بووسۇ كلىپە

وەزىنەرە چەم نۆتىيۇ لەنجهىت

دوھ دەسمالە

۱ - نامىن عەتىرىيونە.

دل قریوه‌ش کرنو تاسه‌یم

کوییسانوو بالایته و

شنیو شنه‌یوه

خیال و درمن

ساو خالیته‌نه بوهو میخه کاو بو خچه‌یت که ره

شوریه‌ره دل

تا قوولانی و دشه سیالی

سپاوه زیم

پهی ئەنفاللو نازیوه دیایت

کەوتەن جوولە

مه‌زانى مەر

پهی دللو من چەقودو نازیت ھەسان ساوا؟

عەجیب روّح و دنه‌ش قومیان!

عەتاروو من

حەر تۆنی و ودس

خەمزە و نازت، لەنجه، نیگات

پهی ساریشۇ زاموو عەشقیم داک و دهوان

بە سیبەردەم

بوونە لاولو

گیانیم بە خشۇو لەق و پۇ حەزیتەرە

گهردیوه خنه‌ندیت و هزنه‌ره چه م

حیچ‌جامه‌تuo گوناھیوه تازه‌خه‌لْفی که‌روو جه‌لات!

هنه‌نase که‌م!

تا‌که‌ی خه‌یال به‌روو بالا‌یتو مه‌زه کرۆچۆ؟

ئه‌ر تۆ نه‌زیه‌ی دل‌وو من

هه‌ستم چه‌نی چه‌که‌ریو؟

دده‌میه‌ره من

مه‌سی‌حانه

بزیو خه‌لْفیوه

گوپیکیوه گولیو

په‌نجا - په‌نجا !

سانسور

وهختیوه که رۆجیار گنۇ سەی

سانسۇر مىزۇ

شیعرە خولقىيۇ

سانسۇر، سانسۇر

ھەرامەننى ...

ھەتاکەی من كەرووت عەرەعەر

نەركىس، شەوبۇ، ساۋى و ھەنار؟

بۇخچەو وشام ئىفلاس بىهەن

پۇوتىچەت خۆ

ھەر بە كالى كەراش گەللا!

زانوو ھەستت كەيلۇو وشان

من ماقولىم تەلاق دريان

ئەگەر سىينەم بەرزىيش نيا

دۇئى قولانجى ئەولاتەرەو

ويىت ورازەش

چۈوزانوو من

ھەرچى حەزىتا

و هزدیره لام

هه راج هه راج

و هزدیره لام

رهنگ و رهشود

مۆر، سهوز، چەرمە، سیاو و ...

هه رزان، تا لان

((سەوز)) دەفتەریوھ

((مۆر)) ش کە متەر

((سیاو)) بە فلسييوه

((چەرمە)) ش خەلات

((سۇور)) ش بە لام

رهنگەو و نەو ھەزارانە و

شەھيدانە و

زو فافانە و ئە دالى و يم

نا دىيىدەلى

نا كاكەلى

ئە سايىش نمەي كىش!

بۇرجهك

شاھو پوشانش سو خمەييھ چەرمە

پېرەمەگروون

سەلتەنی سەوز و

دالاھو

کەوايىھ سوور

ھەلە ھەلە كاكەلىڭييان

رازنه وھ وېت

كلاشى چەرمى و پەسەكىيھ

تافوو زەلمى

قرييوهش بەرزا

شەلماش

چۈپى خۇونۇ بەزمۇو چەپى

ھەلە ھەلە دىيەلەلىڭييان

رازنه وھ وېت

گجى سور و سەلتەنی كەوه

ھەرچىن ديارا چوار گۆشە وھ

چە قۇ دەسى و

بۇرجهكىيھ

تابلو

شهوه زرقماویه کاتا

به شیعره و خیال رنگ که رهو

تابلوییوه نه خشنوو

وهره چه مش

تاف و میگهی په گول

یه خبهندان و زو قمش سه ردای سوچنابو!

روه و دشه کاتا

کیشونه تابلوییوه

په جه و هری و هه سارا!

رنگه ش سه رانسنه

میره بانی بو

کیله^۱

«ئامینە گیان تو گولە کە مى
گولە کە مى گول ھیرو»

ئینە

دەنگوو زەفتەو ئاکابرایە بى
سەد ھەنگامى سەرتەر جە «شەبرەنگ^۲» ئى
وەختى کیلهو قەبرەو ھامسا دووکانە کە يىش ھۆركلاشى
قىنگەش كەوتىبى سەما!
«انا لله وانا اليه راجعون»

۱ - ئى شیعرى گۇۋاروو ش ۳ و انىيارىنە وەلا كىيىنە وە.

۲ - چوار رايىيە جە مەريپوانە.

زوکاموو روحی

میزبانی

ریشش چهرمه کرد چه منه

پهی سه ماو گوله نه و روژیوه!

زوکامشنه روح

چی قافرنه

که مه و سه رد همی و شه سیا بی مه دوره

میزبانی خزان بن میچوو سفراو ئەسکەناسى!

وهی پهی ئا کە سیه

ھەشپشى

باخەلەشنه خلیرانى^۱ کە رو

۱ - جۆرى گەمهى كناچلائىن به مۇوري كەراش.

۱ هیچ

که جه هیچی ئامانى بىھى

هیچم نەفاما

ئەوھل پلى پەيجه و زارۋەلە بىرە

ياوانى جوانى

جوانيم بە بى هیچ پىشىش چەرمە كەرد

ئىسىھىچە

كە وەرتاڭو عەمرى يواڭ پاسار

حەرچى هیچى

زەرب و بەش

«كەم و جەم» وو هیچى كەررو

حەر كەرۇ هیچ

ئاي چ هىچا «هیچ»

۱ - ئى شىعرى گۇفاروو ش ۳ او وانىيارىنە و دلاڭ كېيىنەوە.

رفووزه

دیپلومم گرت

نه تاوام حمر

چوار رستینه ته و سیف که روو که لاسه که یم

چه نی تاواو و دسفش که روو

من که هیشتای

چه ماشه نه رفووزه نا!

چه قوه

روله گیان!

بو

چه قوی بره

دش به مه لاو هه ژاره کا

پنه ش واچه:

تاته یم و اته ن و رازوش پوره

دؤعاییوه

پهی ده به سوو گله و درگا!

ئىيم ئار ئاي

رُوح كەلەلا
گۆچان بە دەس لوانى دوكتور
نويسىتىش پەيم
«ئىيم ئار ئاي» بىي
كە بەرد مەو لاش
واتش پەنەم:
ھەستت بىهن لەپۇرتسى
منويسىسو پەيت
تۆرەكلىيە ماچى گولۇ و
بۇخچە يوه پەر بۇھو بەيا
دارو خانە و ئى شارىنە مەبا پىيّدا!
مانىيا و مەكەتىيا
كۆلان كۆلان ...
يَاوا پەنەم نەمامەيۇھ
واتش: ليۇھ
دەرمانۇو تۆئىنەنە و وەس
باخەلىيەت ليپ
بۇنەت سەممەند، پرايدىيۇھ
قەتار بىنا تەقەو ماچا

خهروار خهروار

سه روو کولماو شه مامه یوه!

چا وخته و که

چا وخته و که

بزهت توش بهست گلینه و دیده

روح پوره ش دا بالایته و

هه ستم نیگانه نه گوردمیت بی

ئه روشہ سیاییم

که لامته نه حونجی نه که ردی

گه ردیوه تاسه یم پیوه نوو سیمات نه بیی

شیعردم قیامه ت نه خیزنى!

ئەر جە تۆن کیانە یۆتەر

نه رۆجیار ترووکایی کەرۆ

نه مانگە ئىننەو ئاویرە قوولى فەریحەش ھەنە

زمساننە شەرا و

ھامنیینە زوقمی سوچنانا

وھارم پاییز و

پاییز و لاؤيان

ودرزەکلە رۆحیم بیینى چاشته و خادمی

لۇمەم مەکەردى ئەگەر ناھومىيىدی وانووه

عاسمانوو مننە رۆجیار رچیان

ھومىيىد، ھومىيىد

ھومىيىدم بىهن چىرسىموو چاك شۇراوه

وەختى كوشته و بېرىھ و بەردەيم حەلّل كريان

ئەو ھەو ھەوو ...

ئەر جە تۆن

کیانە یۆتەر

ھۆر رۇوشكىنۋە ئاخىر واتەيت

با

وەرتاۋ تاوىيۇوه دلى مانگى و

وەرزى مەزەو وېشا چەشنا و

جريوه و حهـزـى

مهـسـ کـهـ روـ هـوـشـ

مهـسـخـوـوـ کـافـکـاـیـ

خـوـ ئـيـمـهـ نـمـىـ

مهـسـخـوـوـ کـافـکـاـیـ

سوـوسـکـهـ وـ دـلـىـ ئـىـ يـانـهـ يـهـ

كـرـمـاـ كـهـرـدـهـنـ جـهـ گـيـجـهـنـهـ وـ بـهـرـدـيـشـهـنـهـ

پـيـنـاسـهـ ماـ كـهـ وـتـهـنـ چـيـرـپـاـ

هـهـرـ ئـيـمـهـ نـمـىـ تـهـنـيـانـ دـهـورـماـ

ئـىـ يـانـهـ بـيـهـنـ مـلـكـوـوـ دـيـوـاـ

ئـهـ زـلـهـ قـيـشاـ پـيـكـانـ پـهـيـماـ

بـهـرـ نـارـىـ سـهـرـهـ

نـهـكـايـ يـوـشاـ

تاـكـلـاشـ بـهـ دـهـسـ

كـيـانـوتـ مـهـ حـشـهـرـ

چی قاقرستانه نه

چی قاقرستانه نه

تهن تمن حه‌زی تاسیا

لاگویله‌یشا وزی سیروان

هه‌رسه‌و چه‌ماو ماساوه‌کا

وشک که‌را!

شهوانه

شهوانه

سه‌رهو خیالیت ئینا باوشیته‌نه و

به شیعره شانه‌ش که‌روو

هه‌تا

سه عبانه بوهو به‌رزه‌لنجی ده‌و

وه‌ختییوه که شه‌به‌ق پژما

تازه چه میّم نو قممو شه‌وی با!

من و زمین

کیشته‌ی ساوی موهیما

یا من؟

ساویه‌ش کیشته

دنیا زاناش

«من»‌ش کیشتنا

که‌س نه فاماش!

تاسیوه دلی

جه ورسه را پارکوو چه مات

گرومаш بهسته‌ن

تاسیو دلی

کهره لاواز

دلاقه‌یوه چا باختیه

نوقم حه‌نم

جه ورچه موو هانه‌یته‌نه

کیلّ که‌رونه

کورته ماوهیوه

پاییزه باخ

هیشتای رُو

مازی شه ویش نه روکنابی!

سپاوا زو قمی

هیقِم ئاما و

شیتالش که رد

په لکنی باخی

بی ناز هه تیم که وت

رووتیا، رووتەل

هەناکه بېر چەمه راو نازیون

سپاوا توْفی گۈزم ئاما و

بن‌کەنش که رد ھیواو ژیوای

ھەوریبۆه توْخ

نییش یووه چەمی وا قیش

ھیور ھیور

ریش چەرمەو سالى

داش تەقەلى کە فەنیو پەیش!

مدرە لالۇ

کۆما لوان،

ساتییو تامىل ...

نه فه سیّو کیشو

به تالّکیشی ئى كەفەنى

وېش كەرۇنە داشەی هارە و

مارۆ وەھارى

بزەو چەما

چا وەختەو كە

بزەو چەمات

شەبە قىيارە دەشتەو دللى

ھەستم خزا بىرەو ھەستىت

ژىوايم دىيوبا و

لىپانلىپ بى

جە ھەنگۈينى

من و توّ

ئاولىيئنا

نەبى دارسان وىم و درووه

دەريايىوهنا

نەبى واران بۇ بىبابان

شەپۇلۇيەنا

نەبىنە وا بى وزەنا

ماساۋىنا

نەبى سىروان بى جوولەنا

رۆجىيارىنا

ئەرتۆ نەبى

بەرزىلەقى مازوورە

من من

توّ توّ

چ بى «من»نا

ئەرنەبى توّ

قومار

به لهنجه و لارش

رۆحش کەردن کەله لا

ئەر ھەزار جارى

بنىيەورە پەنه ش

ھەزار و يەكىنە

فرە سوورتەرنا

تۆبە

وەزدە شەنگ

دەشتەيىه مەراق ھۇر رېشىۋە

من

مېحراببو چەماتەنە تۆبەم دائە

تا نەفەسىيۇ قەفەسەنە بۇ

«سەردو خىالىيم لاتەو پىير كەروو»^۱

۱ - جە شىئىرىپۇه كاکە سەلام قادرى گىرىيەينە.

دوروی

نمه نم

ئەشقەت وارى و

جادەو وەشە سیاپیت

بە خیال بېرىنا و

درزەکاو دووریت

پینە ...

كلىيۇھ بىزەيت

كمۇتەبىي كۈرۈي دلى و

ھەستم خىالتە وە گۈرى و

تەمەن خازابى گلىينە دىيىدەيت

ھۇ زەردە بەي

دووریت تاکەي؟

من كە شۇرۇشم

شەو رەشى چەماتەنە دەس پەنە كە رد

تا نەدزىيەي

ويت دە ديار

«بل» و بالايتە و نۆش كەروونە

پىيالىيۇھ تاسە و

ماچىيۇھ مەزە

رۆجیاروو ئاواتا

سەردەمانیوھن

عاسماڭو ژیوايمىنە

شەۋازەنگە گۈرماش بەستەن و

پەى رۆجیاروو ئاواتەكام

بىيىنه ھەۋى

«من» يېچ دلۋەش

شنىيۇ شەبەق

شىھە نورى

ئەزىزلىقى پىكىركەشىو دلا و

چاك چاك كەرۋ

سىينە و شەۋى

ھۆرپنە دەنگ

ھۆ شۆخ و شەنگ
روخسارەت چن ھەرپۇلى مجو
دلىوو منىچ ئەولاتەرا
پەى دمازۇ چركىيە ژىويات
رىسَا بەزمىش تاپۇ چنۇ
پەى تاسنای لەنجەو ھىويات
من عارەزۈوم نوقمۇ لىتەين
وەختىٰ وينوو چن قولانجى ئەولاتەردو
وەشى قىريوەش بى ئەۋەپەرا
وېچنە دلّم
خىالىم رېيش
ژىوياي بقەن
جە بن مىچوو چەماتەنە پەر ماجەرا
ھۆ شۆخ و شەنگ
ھەتاکەمى مەنگى؟
چنگى ئاھەنگ
وەزىئەرە شەنگ
دەشتىيە مەراق بارۇوه دەنگى
وېتە ويتوو گۇو وېرۇو وېت كەرە ھامراز

قهله م دایم کیلئی که رو چه نی پهنجات

هو شوخ و شهنهگ

هور برنه دنهگ

که وچن ئاخات به پاپه یجمو قله میره وزه سه ما

حهوت عاسمانه می باردو دنهگی

با حهزه کات بالا که را

که رنا گوشی شه وه زنهگی

هو شوخ و شهنهگ ...

قهله مه که بیت

که ره تفه نگ

جووله

تهم و مژوو عاسمانیتا

ده سمال کیشدنی

تا وهر وارو ده شته و دلیتا

خه مین مه نیشدنی

تهنیا

به مشتیوه جووله

شادی لیوت به رزا

شکو و هاری

من

شکو و هاری

پهله و درویوه پاییزینه وینوو

وهختیوه که

ههناسه ش پاگیرهی گرتنهن و

سه روو شانه و زمسانیوه مانیاییش سه یووه و

نهورزنه

چوراوهو هه لساش

قوربانی خاکی که رو

مهرگ

ههناسه م

سیبه رو ((میم)) یشه نه ههناکه ببر بو

وهختیوه ((را)) ش رهگی فسنو و

((گاف)) ش

شوئیمه ره پیاسه که رو

راپورت

ههورا و
کهش و ههواو روحیم
راپورت مدقّه:
چن چرکیوه‌ته شیعریوه وارو
رهیله‌ش
خونچه و دلیتا گولنوز

جار جار شورو و درهو حوشی^۱
کام دله ههن نه‌گنرو جوشی؟
خلنوره چهم واچو: بهله
«شیخ» و «مهلا» یچ گنا تهله

۱ - حوشی: حهوشی.

سەوز بوروھ

درەختىيەنا

جە بن ناما

ھەزار ساللى

تەوەر و تەوەرداس

وەرى بانە رۇح و جەسەيم

ھۇرم پاچا

دەسىم وزا دەرياو «ئىشە»ى

قاچىم بەرا «ھيمالايا»

دلىيانا

ھەر سەوز بوروھ

وەھار ئاما

پىسىه و ئەدّاي

ئەر شاعىرى و ھۆنەرمەندى
بە نەزم بۇ
يا كە ئاهەنگ
وەچنۇ گولۇو باخwoo شادى
يا كە تارنۇ ژەنگەو ژيواى
ھىچ شىعرىيۇ
شان نەمەدۇ شانwoo لايەلايمەو ئەدّاي و
ھىچ ئاهەنگى رەنگەو دەنگىش
نەمە گولنۇنە باخwoo ھىيواى

شاغولۇو خەيانەتى

كەسى
ديواررو ژيوايش
بە شاغولۇو خەيانەتى بەنا كەرۋ
ورپايش حەتمىن

شادّی

سمیٰ ئاخا

سواروو سینه و ئۆخەی بیینى و

چوارنال غارنا

میرهبانی پەنگریشا واردەن و

کەوتەن دارسانەيوه جە تۈوتۈكى

تىرى نىزەك بەرزا و

دەسوو تەماھى چۆپى كىشا

وەشلەئ ئا وەختىيە

گرد چۈون يۆي بىمى و

شادّى لۇوت بەرزا

تاویايه و عەمرى

ئەگەر گەرەكتەن

تاویايه و عەمرى وينى به چەما

مۆمیيۇ گىسنەنە و

نيشە تەماشا

راو سه‌فری

که چنگی ویری
راو سه‌فری کلاشا!

ئاواته کام
وەلی سه‌فرینه ویشا تەنافەوە هۆرمازا

کە دەسوو خیالیم پەی حەزەکام کیشىو
زوقمسانوو ژیواينه تاوياوه

بە خشدىي
ئەی ھەناسە کال مەردەکام

رۇح
وەلی رەنگ پەرایتەنە
بىينە ساوى بن داروو پايىزى

و ...

تۆوه گەنا

دلۇو من

کە پەنجىيە لۈكەبىت
سەررو تارىيە دلىمە و زى سەما
شاھۇ ئاخا
قووللائى و داشە سىياپىتەنە نوقم بۆ

کە گەردەيە ھەستىيت
سەررو تارىيە دلىمە و گنۇ ھەوا
دەرىياو خەماگم بۆ جە تو

کە تاروو تاسەيم مارىيە ما
بىيمىيە يې

ئاخىر گولم
سىتارەكەت دلىو منا

دار نه‌رهی وات

ئاویریوونا

ھەستم

حەوت جمگى و

حەفتا پېشىش

فرەته رەجە بىنیاد مىنى!

تۆخنم نەگنى با نەپۈرۈزىيە

زىدە كەمنە

دار نه‌رهیو وات

بارووت پژمه شا

دنیا بی‌دنه‌گا

بارووت پژمه شا

شار نوقمۇ ياوىين

خەم چوارنال غارنۇ

چوار فەسلەو سالى

خوه قۆزە شا

پهی شیرکو ٻيڪه سی

به رزد فرو و شیعره و ئاروی

چه مم چه و ته و بی

دنیاچ مزانو

هه نارو و نه مریت چه نی کرو چا؟!

تو

وهشه سیایت که لامنه حونجی که ردنه

پوکای

کا ڪیشانو و شیعريت

پهرا جه هه سارا

فیلتر

عاره زو وہ کام

فیلتر کریائی نی

ته نیا

خيال فیلتر مارو و حه ز کاما

دا تو و اچه م:

کی به خیال تیرش واردہ ن؟

بۆرئی گیانه

دەمیوھن عەمەرم گرئ دان نىڭلۇ توۋوھ

چاوه خىتەو كە

خەندەو چەمات مەسش كەرد ھوش

وەرمىم كېشىيان قەنارەرە

پۇرا كەردە

ھەلسەو ھەستىم رۆجىارەنە جەلا دايىنە

دەس و دىيمۇ نماو عەشقىيت

حەزىكامنە گېرىھ

تەوەن نماو تاسەيىم ماتىل

بۇ به ماچى نىيەت بارە

بۆرە گولۇم

روخساروو تو

قىبلەنماو عەشقۇو منا

گلىنە دىيدەيت

چىلە خانە دلۇو منا

ھۆرۈز بۇ لام

ھەنگۇر رۆحىم

نىيشۇ سەررو چلىيۇ دىياتىت

ئاوارەكەش

نازیبو نیگایت

دهی بوره دهی

من که بی تۆکەرگلیوھ وا بەردینا

دەمەو سە عبان

چننه مانیا دیایم پەلکیش کە رۇو شۇنىتەرە

ئىننە وەرمم دزیان چەمنە

عەشق فىسيان جە شەرمىنە

خەيال پەی تۆئىننە دىۋيان

عەشق لامنە روھش نىيەنە كېشۈرە پا

بورى گىيانە

بىيەيم زووهن گرى دان چەماو تۆوه

پەی دەردهو من

لەنجەو پەنجەيت كەرە دەوا

پاو خيالىم بى بلوقى ئىننە رەما!

لەنجەيت نىگامنە وزە سەما

تەنیا تۆنی سپاۋ تەنیا يىم مارى

دهی بوره دهی

دلم ماتلۇو چىنە و نىگايىتا

چهم بی‌چه‌ما

چهم بی‌چه‌ما و
گوش بی‌په‌رده!
دھور و بھرم
بی‌روح، بی‌گیان، پاوه مه‌رده
نه که لہ‌شیری قوقنا دھمه و سه عبان
نه تھوتی گھفا نیمه شهوان
په‌پوو
دھمش قرتینه دان، قریووشن تاسنان
نمینه گوش ژلیوو هه‌نگا
روچیار و درمن
که ش بی‌دنه‌گا
دھلاقه و دلی په‌رده کیشیان
سرووشت ماته مین
رنه‌نگا و رنه‌نگیش چ بی‌رنه‌نگا!

دارسان

نو قممو ياوین و
سارا
نو قممو زو قمی!

نه شادی رهیله و جارانی که رو و

نه قریوه کریوه

نه کو گوش مدو سیاوه‌مانه و به زموو ده‌هی

نه وا ماج که رو بدهه و په نجه‌هه دی

مهنگ، مهندگ

چ بی وزدن و درزه و سالی

زمین قسرا و

مژن رو جیاريوه که رو!

شه مال توریان

قریوه قوزه‌شا

مه زاج شیتیان

ژیوای ریویان

باخ بی گولا

دهسا ههوری

بدونه پیفه و چه خماخ

سو سکیوه وزو که شوو دلا

نه و روز

و هار

ئننه به پاریز ئاما

زمسان و هرمنه هۆرنە چلاکيا

شنه و و هری

نهرم و هیبور

گونای سه‌رد و سارای و

میاچه‌مای تەزیاو کەشە کاش ماج کەرد

و هنەوزۇ پېرەوەرزى

وزەش دا خاكى و

سەرەش نیاش باوشىش و

سەر جە نو

ژیواي گوليا ...

وەشم ئىسىيّ

سەردەمانىيەن

خۇو دەممۇر رۆجىيارى يەرقان گۈتەيەن

كە چى

مياچەماش تشنان و

بزەش تۆرنان

وەشم ئىسىيّ

ترىفەي كەرروو ملۇو شەۋەزدەنگىّ

جە وەرسەراو ئاواتەكتانە چۆپى كىشىو

شەۋى بەرروو يانە و بەختى

گولۇو ھومىيىدىم

وەلىٰ تنگنایىشە

هارىيەي هارا

ئىسىيچە

چى شەۋە قىراوېيىنە

دلم بە سازوو سىسىرگىيە وەشا

كە موژدە بەخشوو ئامايى

سەعبانەيە پەرشنگداريا

هۆ ئازىزم

چنگىيوه بزهيت

هاره هاره و خيالىمنه

وهشە سىيابىت

سەروو ساجىو حەزىمە و پەچوو

دەمىين وەشە سىيابىت

بە تالاًو دوورىت مىرا سەممە كەردىن

تا زەمەن رچنۇم

گرۇما بەسسو

سەروو سايتوو سۆزىتەوە

«خىال»

هۆ ئازىزم

نېڭگىت تىقاوتىقىوو نېڭگايم كەرە

سىماتەنە

خەم و پەزارەي بىشار كەرە

ساوى رۆخسارىت دە نىشانەم

تا بە لچى باخوو دلىت كىشكە كەرە

خەفەت تۆرييۇ

عەشق بى بەر

هۆ ئازىزم ...

ساله و ٩٣ رۆجیاری:

من و شەوی

کش و مات

جه و درسەراو بى و درمینە

شەوی پورە دانا و

ھەناكە بىر

مانگە چنگیش ئالنگاروو شەوی کەرۋ

سەرتەللوو داروو حەوشە كىما چۆپى كىشىۋ

مانگە يەس يەس بالا كەرۋ

پەپولەو يانە ھامساكە يما

كە پەي چنگىيۇ و درمى مەممە وازى

گۆشم خۇوناش و

منىچ

زىتەل زىتەل

شەوی كۈرچۈو

قىشقىرىيۇھ

و درمۇو دەگايىش زېنَا و

رۆجیار

پەچى زەدىيىش كىشتى ملۇو چەماو شەۋىرە و

زىوای ژلىيوا ...

نه‌دیم ده‌فهیو

نه‌دیم ده‌فهیو

سه‌ره بنبیه و سه‌روو سه‌رینگای و

چه میم وینا و درمیوه و دش

چه میم به ستی

چه قوئی شنیا

چه میم بینای

چه میو کنیا

چه میم به ستی

یانیوه وریا

چه میم بینه‌ی

سه‌ریوه بریا

و دنه‌وزیم دا

و درسم زریا

ئه‌گه‌ر ژیوای پی جو‌ردنه

تف جه سیمای نه حسیت دنیا

په‌ی کۆبانی

ویرم به ئامیانوو خیالیت توهش به‌ستینه
بهرگوو ئیحساسیم په‌ی قامه‌تیت کۆتان
تا

باقيوه وەرتاوا دەو بەرۆکەو شەردەفیت
خیال بە دەنگیت گولیو

ھوش بە رەنگیت
رەنگتا بى دەنگ!
دەنگتا زرنگناش گوشى عالەمی

لەمەتا ئاوارا
ئیرادەتا تىير

وەرگى سەردەمی ونى شەردەفی مجا
وېرشا نەوەشا

پەوكای مەفاما
كە «يانەو شىرى پەرا جە پىشا»!

تاسه

سه رشانیوه تاسه

نگامنه چنو

تا چنگیوه و شه سیایی چه ماته و شارو که روو

چا و خته و که بزه و چه مات

شه به قیاره ده شته و دلی

پوح ئاویرانت بی

خامه و عه شقى چەھچەھەش دا و

رەشەھەو ئیحساسیم دەفتحەرش خونا

ئیسە

بنج بە بنجوو باخوو شیعەرم

پەرا جە تو و

بە شەونمۇو خیالیت

بالا کەرۆ

چەمەكىت

با چەمەكىت
خىالمنە گرا كەرا
تۆمش شنىيۇ رۆحىمە
ئاوهختە من تەمام چەمنا
پەي ئەرفاناي دىايىو تەرىت

بىّدېوه وىت!

مەپەشۈكىيە
بىّدېوه وىت!
لۇھ لاؤ ھەسارىيۇھ پېر جە ئاۋى
سەرچەمەوھ سەررېز كىيىاي بۇ
چۆكلىيۇھ وزەنە و
تىيىكش دە يۈرە!

ژیوای

ژیوای،

دارمهیت!

خوه،

پوومال

جه بن چه قوو رو حیوه

هیچ هورمه قولیو بیجگه ناحهزی!

بو غز و مه راق

پرزولتهر^۱ جه گه ردئ هه وا

ره گ برته ر جه چه قوهی ئه لمامه

داش قه متهر رهو^۲ ره گو خندھی

ته متومانو^۳ ژیوای ئارقی

پر زه ش ب پیه ن و هشی ژیوای

کیاره شادی

عه ینوو بووره^۴!

۱ - پرزو: ورد، ریز.

۲ - قه متهر: لهق، شاخه.

۳ - ته متومان: سه خلعتی.

۴ - بووره: زمینیه نه کالیابو.

ئەگەر جە ھىچى

ئەگەر جە ھىچى

يَاواي ھەزار

فيزى نەكەرى!

«روى گ...ن درىزا

روى ھىلەگ...ن»

ھيوا م سەوزا

سۇور پۇشى، سەوزىت وينوو

زەرد پۇشى، سەوزىت وينوو

كموه، چەرمە، خەنەيى و ...

حەرجى پۇشى، سەوزىت وينوو

ھيوا م سەوزا

ھيوا مەنى

گۆپیتەو ھومىّدى

گۆپیتەو ھومىّدى
سەررو شانەو مەرگييە سەماكەرۇ
خەزان خزان درزەو فەنای
وەرەشىلەو ھومىّدى زىرىدىش خەسنان
مەرگ زوانش كەوتەن لارە و
زىيواي چۈپى كىشا ...

گۆل بە عىشۇھ عەشق مجوٽ

گۆل بە عىشۇھ عەشق مجوٽ
ئىمە بە پەنجى ونى!
واران
رەھىلەش مىرەبانىن
ئىمە سەراپا قىينى!
ودروح ھېماو ئاشتىينە و
ئىمە كەرەناو جەنگى ژەنمى!
ھەست نەمە كەردى سرۇوشتنە زىيادىيىنمى؟

ھهورهگرمہ

ھهورهگرمہ
ئاور بے تھرسین و
ھهور بے دووکەلی
واران لیلا و
لافاوو قوزدیش وسته ن را
سہرچہ مہ لیخن
شہ مال پاگیردشا
دھریا سہپولیوہ
من چہ مہ را و نہ فہ سیوہ
دھمنی دل و
رہژنی سہراپا

زہمین قسرا

زہمین قسرا بے ماچ کہ ردھی
ئنه رنگو و نیم دیه
دلم ئاور بے کینھی بی
ئیسے
رؤح مژن مہ رگیوہ که رو!

یاخى

جه ویم یاخى

جه تو یاخى

جه گردى!

هەتاکەی بە گلکە، ونى بنويسى؟

من گولىيۆ مەشناسو

بۇھو گەد گولىيۆ مەۋ

تۆ مزانى چكۈن؟

چىننە جە ويمنە گىنا!

تۆ پەي ويٽ كىيىشى

منىچە حەر ...

ئى تەنافى چ زۇو پېرچىيۇ

وەرمم ریویان

خەیلین وەرمم راٽنە ریویان

مەیلت بى مەيلا

يا نىگاو منا

جادەش كەردن به ترافیك؟

گەلاؤ ریواوى

من جە گەلاؤ ریواوى چەكەريانا!

پەوكای

جارجار شىرىن و

بىریو جارىچ

ترش وتالىنا

جام

جامەكت مارام نەبىئنەم قەرار

ھەتا دىيەمنە بىنە به ھەزار

ئاخىر گەرەكم بى

بە يەك نىگا

رېكىوو ھەزار جارا وينووت

قومی لہزہت و عوْمری جادہ

ئا وەختە كە

رەگوو ژیوای

سہ روو مژنوو حه زوو تا تھیم

پهی ئەرفانای کامپیو کالی

سنسانو و لهشونه دا منه

کهوت فرتھ فرت

ئا وەختە كە

فیسیا تاسه و حهزوو ئەدایم

سەرەو سینەو ئۆخەيىۋە كرچ و كالى

جواللو كهيلوو كهيفه كاشا

کادانوو رُوحوو منه کەردەو ھالى

ئا وخته كە

قومی له زهت

کريا سه وقات پهی واشانوو رُحُوو تاتهيم

ئا وخته كە

جو وزانہ فہمی

سیروانو له مزاو ئەدایمنه

کۆماشا به ست دەشتییو درەی

پەی ئازارەو ژیوای ئارویم

ئا وختە بى

دوورگەو نادیاروو ژیوايەنە

چەکەربىانى

ئىسىھە مننا و

عومرى جادە ...!

مه خوو

ولاتمنه

کام دار ههن زامدار نه بُو؟

کام کوْ ههن

بوه باروو تیش نه زنه و ته بُو؟

کام گوْل

کام په پووله

کام بالدار

کام

کام

کام؟

مه خوو

ئه‌گه ر سه‌وای شه‌کیووه ئالام

بهرزبانوو نه‌تە ووه يۇ گرتە کاوه!

چوننکای

سەراپا و رۆژماروو ولاتنە كەيم

جه سوورى كەيلا

نیگام خزابی ٿهولاؤ پهنجه رهی

نیگام خزابی ٿهولاؤ پهنجه رهی
جگه ریوهم دا رهگ
پیچ و پلوو چوو تهیمانه و جگه رهیه و
نیگام دیاروو خونچه و گولیو چه که ریابی
ئنه نو قمومو جوانیش بینا
نه زانام کهی
سمیلیم سوتی؟!

ههـلـهـ بشـيـما

ویريهـنهـ ويـتـ
باـخـهـ وـاـنـيـوـ
درـزوـ دـهـسـاشـ خـونـچـهـ خـونـزـ
فيـزيـكـ زـانـيـوـ
نهـرمـىـ پـهـنجـاشـ
هـهـلـهـ بشـيـماـ !ـ

۱ - ههـلـهـ بشـيـماـ : هـهـلـهـ بـجهـهـ وـهـيرـوـشـيـماـ .

۱- پهی ماموّسای وهشه‌ویسیم^۱

ئانا ئیتىر

سیبەریتىنە چەکەریانى

تاگەردە حەزەکات ياونۇ يانە و دلى

گەردەئە فشانىم وەرزى نەشناسو

گەدوو فەسلەکا

نېشۇ سەمەر گول

ھەنگۇو شىعرى وات

۲- تۆزانە^۲

کورى شىعرىم نىل دان

ھەتا سۆچنۇو

رەگ و رىشەو زوقموو ژيواى

وەرمىم ھايشا!

مەمرىكىورە

تا نەسانۇ

تۆزانە جە خەمى پەيتا

۱ - پهی ماموّسا عادل موحة مەممەدپورى.

۲ - قەدىم، خان و مالك جە خەلکى ھەزارى بە بىنە و تۆز كەردە مەر و مالاتىيە، زەرىسۇ بە نامى تۆزانەي سانىنى.

وهختى واتشا ...

وهختى واتشا خەلېفە به

ئەجیام ئىتىر

وەرى بەرمى يانە و شەۋى

وەرگى

مشتە مانە تىراوى با!

ئەجیام تەنیا

بۇھو گۇلا مەدھىمى لۇوتە!

تەنیا و تەنیا

وەشەويىسى گىرمى باوشى

وهختى واتشا ...

ئەجیام ئىتىر ...

بەلام سەد حەييف!

گەلاؤ دارىچ

بىزازا جە چۈپە و پاياما

كەرگە و يانە

بىزازەنە جە نىڭكايما

ھەرچى گۇلا

سہ رہش برمی

هه رچى ورپۇ

ملش کہنمی

ھرچی ...

۱۰۷

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

۱۰

و ه خ ت ي و ا ت شا خ ه ل فه ه

جیام پیتر ...

10

پاشا و مانارا

۵۰ دروی

زوق مجوہ

تەوھىرگە

خوهو خونچه‌ی ریزنو

پیشاو من وارانا

ئارام ئارام

خونه، گملنہ

هاوار^۱

قوروا قیوه

گومینه

دهمیوهن ته‌نانش گراش گومه کی

دره!

پو تابلوبیوه نادیاریو:

«ئیست!

مه حالی قۆرخ کریا!»

بى دنگى ئاهەنگو گومین

ھەناسە و ماساوا سەخلهت

ئاوی بى ھەوا!

پۆخانە بى گیان

عاسمان نەزۆک

هاوارى ناخوو بى دنگىنه:

«دارسان گیان كەنشتىشا!»

ھەورىيۇھ مىزۇ

ھەورەگىمە گرمنۇ

۱ - ئى شیعرى نەورۆزۇ ۹۰ رۆجىيارى به فارسى نویستىنەم.

قورواقى هەر و لىتەنە ويش حەشار مڏو

هاوار، بى دەنگى مڏو قەنارە

دارسان ئەير گىرۇ

قورواقى ويش حەشار دان

دنىا بۇ هاوار ...!

ساله و ۹۴ رۆجیاری:

شەوە شیعرە

شەوە

رەنگە و ویش بى

((من) بىج

جه ویم ویتەر!

ئارام پۆشش کېشته بى

ملۇو مە خەمەلۇو وەھارىرە و

فینكى

زولفى ساراي شانە كەردى

گاڭايى

وەرم ورم گىرى و

چىپەو پاو شیعرى ئى پېرايمە و

شەوە شیعرە

ئالنگارو يىپى بىي و

شەوە شیعرييۇشا سازنا و

بەرداشا ناخو خىاللىيۇھ قۇوللىرە ...

دەنگۇو سەواى مى!

دەنگۇو سەواى مى!

تا چەم كىيىشش بى

رۆجىار

پېچى زەرىش كىيىش ملۇو عاباوشەۋىرە

دەنگۇو سەواى مى ...

كاوهتى پېنۇو!

ھەتا دنيا نۇقموو لىيلى بۆ

عاسمانوو شەوقۇو دلىوه

كاوهتى پېنۇو!

تەلاق دىيۇيا

تەلاق دىيۇيا

چا وختەو كە

پوالەت خزا گلىينەو چەما!

ئاوهزىيەنە

تۆ بە گوشى هۆرچىن كەردە

ساوى سەواى!

سیاست

چاوه خته و که
سه روو شانه و سیاستیوه
خیانه ت سه‌وزیا
بارووت
عه‌ترش بی قیمه ت که رد
شه وه بیه قه لاؤ فیلا
وه حشده ت ماجیا بازار
ثیتر چاولای
ژیوای وه شیش نه چهشت به گیان

عه مر

عه مر
توروشته ر جه وای ویه رو و
با خله له ش جه هالی ته کیو
حه یفی!
ده فته روو و هاریش
چه رمه ئه سپارا فه سلّه و خه زانی

شەمعەو سەرروو مىزەكىم

وهختىّ

شەمعەو سەرروو مىزەكىم

ئىمان و شادىتش ئارد

شەبەق چەمىش نيا يوره و

رۇحش دەمناش جەسە و شىعرى

ھەر ئا وەختە

ئى شىعرىمە كەردە كىلەش

نىشانى بو

پە قامە تۈۋ نەوجوانىش

ئۆخەمى

باخۇو ئىمەنە

ئۆخەمى

مېيەت قۆرخ كريان

مننا

دۇورەوە وزىياو ھەزاران رۇيائى

پھی «مدرجان» ی کناچیم

ھے ناسہ کہ م

دا قەلہ میت باردوہ تھلیٰ

حہر چی حہ زتا

چوراواہ شنہ کھرو مھلیٰ

سیماتھنه وھار وا رو

خوہت بھ خشہ بھ داریوہ

پھر سہ مھر بو

جہ ھہوری دیزی خوہیت تو رنہ

با لاسامی نہ دامہ تیش پاکیت نہ ژاکنو

نہ دیم کھسی

رہنگہ و گولی خونو دلی

کھ ماچم کھری

دلم ھهوری بو

گولم!

من نہ تاواں ریکوو بالاؤ خونچھو عھ مریت نیگایت خونو

بھ خشہ م

دھسم پھی ھھر گولیوہ بھرد و رازوو ش بالا یت

بیه درہی

وله ھه ناروو با خوو بیهیم

تو به گوشی هورچن که ره گولوو ژیوای

جه ههوای شیتینی هورورازه شیعره و ژیوایت

پهنا به سیبه ره دره ختیبو به ره

شونخ و شدنگ بو

پرسه مهرو ملش که چ بو!

تارتهر جه شه وین

تارتهر جه شه وین

رو!

پهوكای روجیارشا

به روی و

مانگه شا

بالاو شه ویره و راسته

رپاداروو خیالیش

چاوه خته و که
پاو نیگایم
خليا دامه و رپته و چه ماش
چاوه خته و که
په رد هو نیگای
هور و رازيا نه خشو بالايش
رپح درياو و دشه سياييشنه سه رگه ردان بى
ئيسه تهنيا
به رپاداروو خیالیش
را پیکووه کولانه ما

ههواو مهيليش ئاويير دانا

ههواو مهيليش ئاويير دانا
ئاوي دنیای مه کوشتنو مه و
ههور يچ ناحه ق هاوار كه را
خونچه يش گولنۇ
كلىپه م كېيىز
به گەردىيە هەناسە يش

چهوته‌ک

چهوته‌کیوهم^۱ جه خهیال‌لوو وهلینا

که ردنه پیوه‌نونو به روو ئاروی

خه زان خیزیا

که ردیش کوتان^۲

پهی چه‌ردساتوو يه‌لدايتا

خهیال شهوانه ئینا چه ممه وه

شهونم فام سوچو وه گول ددهمه وه

شهوان تا وه سوچ نیشته‌ن ئه و نه پاش

به تینه و چه ماش مه حف بّوه جه لاش^۳

۱ - چهوته‌ک: قله‌مه، قله‌مه و هنه‌نگوری.

۲ - کوتان: چالیوه که پاییزنه هنه‌نگوریش که رینینه و زمسانه‌نه و هرینش.

۳ - ئى دودبەیتە کلاسیکى جه بىدل دېھلەوی گىرینىه.

په پوو وانو

جو رئهت نه زوکا

په سپه سه کلی زورشا ئاردن

نور چم تیلا

چا وخته و که

رنهگهی دیزه بیه باو

هه ناسه و غیره تی که توتهن ته ته په ته

چا وخته و که

شه مآل دژیا سه یه و سیاو واي

په پوو وانو جه سه رته لیوو ژیوا یه و

په پوو، په پوو

ته و هنی کوا؟

دھی دھی ...

ئاها ...

هۆزە جمه

هۆزە جمه

هەتاکەی شەوه ژاوی؟!

ھەسarıي چەمشا دیارتۇ كۆرى بىي

چلىپۇ غىرەت دە شانەرە

پەي تارنائى ژىوابى مەنگى

كەل جە كەلەلان

زى روح جە دەريا

ھەنگ كلورەنە

ھەلۇ جە كەشا

كەوتىي جمه

هۆزە جمه

ئەگەر ھەنگىيە نەبۇش پەنە دەسىپالۇ

لەشكەر لۇوتهش خاکە مالۇ

تاکەي گەمە؟

نەوسى ئىيتر

هۆزە جمه

ئەر تۆ نەبى

وەختى خىالت

شەۋەذنۇو رۆحىم كەل كەرۇ

دەسم پەر بۆ كەلىمىنى

وەختىيەد گۆ قەلەمى

سینەو دەفتەرى خۇنۇو

دنىا پەر بۆ شىعرى

ئەر تۆ نەبى

تافۇر زەوقىم چەنى «بىل» يىۋ؟

ئەر تۆ نەبى

قولى دەسىيم چەنى گولىيۇ؟

مۈزىدە

ئىسە دنىا نەشەن

بە باقىيەھەستۇرۇ من و

گەردىلەيۇھەناسەو توْ

هر نامای

شهودم تارنا

نامای

نیگام حهوسه له ش شیت بی

هر نامای

حهوت عاسمانه که ره متورو کیشت

تو حه نامای

خیال م که رد سه فیروو ویم

تو حه نامای

پاو چه مه رایم بی بلوقه

تو حه نامای

هه تاکهی چه م جادهی ژاوو؟

ها کا بوو بوله

دهسا کپنه وه زو خاللو دلی!

پاساریه^۱

پاسارییوه

بیناش نیا هیلیانیوه

بی خه بهر جه خه منی سه‌وای

زه‌نه قووتیش که‌وتی جریوه و

فیرش که‌ردی پهی هورپرای

بی میرچلی و

به که‌یقه‌وه که‌وتی حه‌وای

ناگا

واشیوه هه‌واش لیلنا و

شپرزش کمرد عاره‌زو پرای!

پاکو^۲

وهختی تاریکی چه می تارنو

دنیای له‌رنووه

سانتیوه ودحشه‌ت!

ویرت روشن بو

به مهیل ره‌حمه‌ت پاکو که‌ری

۱ - وهختو ئامای داعشینه نویسیینه.

۲ - پاکو: درود به نیشته‌یه سه‌روو په‌نجه‌و پایه‌و.

وھیوله بالی

زه مین ته ژنه!

زارو لی

کوماشا بینا و

که وتنی کولانه

«وھیوله بالی»

کوتوبیر

عاسمان لیل بی و

دنیا بی چه پلی

کیسه چه قوتیز

کیسه چه قوتیز

پهی کوشتهی ره حمین

وهختی وینوو

گهلا و دفتهه مراره بررو میربانی

روح، خامی قهلب

ھهیتا ههیتا

ملو ئاوي

تاپوو شیعری

چەنگى چەمام
ئالنگاروو زولفى شەۋى بىنى
خىال

تاپوو شیعری تاشى و
سەرپەنجهو خامەبىم
بە ختلى خۇنى

تووتى
وەرمشا ولاونابى و
كەلەشىر
سەلات جاپ دى گۆشى دەگايىھ

ھەسارى
لۇي سىدە و
رۆجىار
چنگىش نيا كاپولوو شەۋى و
شەبەق پىزما ...

چرپه‌و پاو شیّعری

مانگه

بازنہ رنه‌گ

بیناش قه‌دوو کۆی شالى حاجيانه

چەم

دوروی پیمو و

شەمال

سەرتەللوو چنارييە عافيهت پىزمۇ

جادە

و درمى بەردەنە و

جەسەش

بە مە خەمەللوو شەۋىي كەردەن گەلا

((من) بىچ

چەمەراو چرپه‌و پاو شیّعری

كىچەكىچ

چركە چركوو شەۋىي كرۆچوو ...

گرکه

هه‌وای ئاویر دابینا

ئازا و ئەننامیم دەسوو شەرایه و گرەوەش ئى

گرکە ويىش زانى چن زەحەمەتم كىشت؟

وهختى وەرتلۇ يىوا پاساروو كۆى

لوانى تاكەرووش قورباني مانيايىم

ئىش ئاوىزۇو سەرەيت نەبۇ

پۆسسو سەرىيشا گرتەبىيە و

مەرگ شارەگشۇ فوارە كەرقى!

تابوت

روى نەوينووت

جه لامەو سالىيەن

حەفتىيە نەوينووت

عەمەم تەپۈرە

مانگىيە نەوينووت

ھەرتابوتىيەت دى

مننا دلىشنه

پهی «شایان»ی کوریم

وهختى حه زه کات توه به سانه و هر مسوو شه ویم

دلم بوئنه فتبولی پهیت

به خشەم گولم

ئەگەر مەتاوو رېکوو بالا او حه زیت پپروو

وهختى چەمەکات و رازینە گلائىنە و دىلدەم

تۆفانوو خەجالەتى لە شىم كپ كەررۇ

خەم مەودەرە

تەنیا خەفتەت با من و دروو

با ئەربابى ھۆركۈزانە بە تەن لەزەت

گ... نشا سلامەت

بەشكەم بەرييۇ كرييۇدە

بار كەرمى پەی سوئىسى!

سەفەریو بى دمايى

قەتار

جادەی ژاۋو و

تىكەو دوورى نزىك قۇوت مەر

ژەنى و پىيا

زارق و جوان

يۇ وەزۇرە

يۇ بۇ سوار

يۇ دماو يۇي مەباپىوار

قەتار جادەی ژاۋو و

سەفەر

بى ئەوپەرپىن! ...!

تهماحه

تهماحه چن قەد کىشۇ

مۇبەت ملۇنە ئاوى

چراوەو ئامۇشەئوجاخ كۆرەنە^۱

تهنىباخەلە تارىف كەرۆ مىربانى

ئاوهز وارە

زەمین بۇزۇن

وارانىچ به فىلى دەسە ملانۇرۇ زەمینىن

ماچە كاش ئالۇودۇ ۋارىنى!

قىنگە شوقى^۲

وەختى دوورەنى

حەزىم خنيكىيا

وەختىيە وينوت

قىسىم پەشۈكىيا

ئىسىھ ئاوهز سەرپەنداما و

ئىحساس تەمام قىنگە شوقىشا

شەبەقىنه وىت

۱ - فروع فەرۆخ زادە ماچۇ: چراوى ئامۇشەئى كوشىيىنیو.

۲ - قىنگە شوقى: وەختىيە كە ئىنسان كەيفىش ھەن و شەقىچىش بىداچىر لامە كەرۈو.

دەریا دیویان!

دەریا دیویان!

پاپور چ تال سینه‌یش پیمو

شەپۆلی

رۆحى شەلاق کىشۇ و

گۈمەن ھەورى چەمى تارنۇ

شۇفیر

پاش ولۇنىئىنە و

قىيەن ھاوار

بىّدەنگ لالا!

داخۇ دەریا ھەر تۈورە بۇ؟

ھەور ئاھەنگش ھەر لۇورە بۇ؟

چەمەرانا

دۇور نىيا

ھەور ھىيور و

شەپۆلە دەریا بىّدەنگ كېپۈوه

نه خت

کریلی دنیايم تاقى كەردیوه
بەرهو بەھەشتى حەر نەكرياوە!
خودا توپيان
بە نما و رۆچى و
بە حەج و زەكات
دلۋەش نەمەبۇ
تەنیا بە جەنگ وەش كەيفا!
شەرتەبۇ حەر من نەكەرۈوش
قەزاو نان و ماچىوه نەختەو ئارۇى
بە شش دانگۇو قەرزۇو سەواى

گەواى خوهى!

دنیام لېلە بىيە
وەختى گەمە بىيە
جارىوتەر وىنۇوش
وەشىيئەنە تىر گەرەوو!
خوە گەروا
وەختى ياقووب بە يۆسفي چەمش پېڭما!

چه رخن ژیوای چه ویل گیلا!

مانگه

رۆجیارش و لاؤنان

رۆجیاریچ

مه‌دارش

دەریا تووره و

گرکان مه‌سا

دره خت هانه‌ی لیخن وینو

مریچلی

به لهق و پو داری بی برووا

ههور قسرا

دارسان لچ وشك

ههوا تاسیان

زه‌مین ته‌ژنه

سه‌ی ته‌ونی جه شوره‌بی که وتهن دماوه

چه رخن ژیوای چه ویل گیلا!

درهخت

وهختی خیال

سه روو سینه و ده فته ریوه گره گیرو

داری بی گیان چرو که رو!

وههارش

سه وزته ر جه و ههاری و دلینین

گلینه و دیده پهی ویش کیشو

وشه کم

با به گهلا و

رسته کم

با لهق و پو

ویرت نه شو

درهخت ئه گه ر بون لایه ره و

په و شه و بنویسیو

حه رگیز مه مرؤ

تاقه‌تم مه راقش که رد

تاقه‌تم مه راقش که رد
ئنه چه میش و راستی جاده‌ی
دورویت تاکه‌ی؟
سه وزه‌گه لاؤ عه مریم
ملش نیا روو به پاییز
هه رچن شاهو بالایم که فه‌ن پوشان
هورن‌ه و روزیمه،
ویت یاونی لام
دره ختوو و دشه سیایی زمسان مه شناسو

مودیپنیته

مودیپنیته که ریش ئاردىنه
روباتیش پیسه مارینى!
پهنا بەرروو سرووشتى
سە مفونیاش شە مال ژەنۋش و
گورانییش گە لاؤ دارى
و دس نیا و دقرە مە ژڭش
بىـ دنگا جە هاوارى

ئالان^۱

قىناش قالاو

يانەم ورپيا

پەپولەو ژيوايم

دەرياو ئېزىزىنە رۆحش چنيا

قالاو چنگىش مەرگ مجو

ئالان پوهش نىا پوو به دەريا

بەشكەم تاۋۇ ماناو ژيوايى

چن ھەنگامى ئە ولاتەرەو حۆنجى كەرۇ

ھەناسەش وەيلان پەي بۇھو ئە دايش

كۆچەل كۆچو شارەوشاري

ئى دەشت ئە و كۆ

ئى چەم ئە و چەم

دۇور جە چەماو و درگى هارى

ياوۇ ماواو كاوهترا

چنگى وەشى كەرۇ سەوقات

پەيمىما بارۇ بە دىيارى ...

۱ - ئالان زارۇيىه خەلکۈو كۆبانى بىن، پەي نەجاتوو گىيانىش دەسوو داعشى و تارىك پەرساوه وىش يازىدا يۇنان. دەرياو ئېزىزىنە خنىكىيە.

ھوربزنه چه میں

ھوربزنه چه میں

شنه و ئەشقى

مهیلش نیا رwoo به چەمات

ھوربزنه چه میں

رۆحم پپوره بَدْو نیگاتەو

گەردیلییوه شيلەو نیگایت

کەرە پیوهنۇو گلىئەو دىدەيم

تا شیرین وینۇو دنياو ئەشقى

ھوربزنه چەمیت

گۆت

گۆت بىهنا

گۆ نەكەرۇ ئەندىيېشىوتەر

چەنى تاۋو بالە فر بۇ؟

شكت نەبۇ

ئەگەر سەراپا حەسرەت مجوو

پىسەو دارى پاوه مروو

ئىنسان كوا؟

وېتنە دەوه كارىزىيۇ

هەنگۇو روھى

چەكەرنە دل

وەشەسیاپىم

نمازە پرۇو چلىيۇ تەرى

ھەرچى جوانىن كۆكىيانە و سىماتەنە

ھەنگۇو روھىم پەل كوتشا پەي شەھدۇو نىڭگايت

لىانى بىنۇ توچەماتەنە

چەكەرنە وىت وەشەسیاپىي من

نمازە تاقەتم ھازىش كەلە بۇ

گەزۇ پېزىنە خونچە و سىمايتەو

چەكەرنە دل وەشەسیاپىم

رۆزگارم ئاور بە شەوئى بى

چا وخته و كە
ئامىي و لواي
تەنیايى خزا بن مىچۇو وەقرەيم و
رۆزگارم ئاور بە شەوئى بى
ھۆرۈز بۆرى
بىيەن بە توْ
دنجاودن جۇو باخۇو بىيەيم

بىيەنگى

ھاوارىيۇم نەدّى
بەر زىتەر جە بىيەنگى بۆ!
بىيەنگىما
گۆشۇو فەلەكىش كەر كەرد
كە چىش
ئاغا حەر خەرىكۇو گ...ن تەقناين
ئادّ كە ئاويرگاش قىريوناى قرىيونۇ
مەزانۇ ئىيمە زوقمى سۆچنېنىمى؟!

تهنیایی

شەوئى پۇورە دانا و
تهنیایی گۆت كردىنا
چراوهو ئاموشەمى قىسىمە
ئاھ
كۆكە و ئى شەۋەزەنگىيە ئاۋىز كەروو ھەناسە و خەمى؟
بەيدى بلمى
ئىمە پاسپۇرتما سوورا
بەيدى بلمى
ھەر ياكىيە، ئىيگە نېبۇ
ماچا:
قولانجى ئەولاتەرەو رۆجيار لەنجەشا

*

نیما یوشىچ : به کجاى این شب تىرە بىلازىم قبای ژىنده خويش را.
اخوان: ھەر جا كە اينجا نباشد.
فروع: چراغ ھاي رابطه خاموشند.

جه‌للا

وهر دهی‌دی یه خیما

جه‌للا

هه ناسه تاوه ونی مجیو

شمہ که سفره‌ما تاپوتا که رذهن پهی قشقیرا

قالاو ئاسا

سینه‌تا نیان سه‌رشه و

وهر دهی‌دی یه خیما

مه‌نیتا ژیوای تاسنو

رۆح هه ناسه تاوه پله‌قاچیشا

روه‌تا سیاوه بو

سیاوه بوشاد دهوری

چه قوّه‌تا تیزنه په‌یما

گرکه و به‌ریندی، ئاوی بوندی

وەلی یاواينه جه تۆوه گەندی

هومید پرزا تا بهر بی بنه وه

خەلۇوز كافورا جه لاو شمه‌وه!

گۆپیتەو شیّعریم

گۆپیتەو شیّعریم

چەمیشەو سەوزە بىيە و
وا ئاوسسو زولفاش گولنا

پەوكای

لەنجهش

قیامەت خیزنو و

شیرینیش

شەکەر ریزنو!

ھەرزان تەر جە مفتى

شكت بى شك

ھەرزان تەر جە مفتى

تهنیا دەما!

ئەگەر وەختۇو ويشنه وا نەبۇنە

ئاوهختنە

جە هيچى ويىش كەما

تۆ

پرشنگوو تۆن مجيوره رۆجيار
مانگە دزۇش
شەۋاش پەنه ئازىن كەرر

تىينەو تۆنە رېزۈرە رۆجيار
زەمین ئاور بۆ
درەخت و گۈل نىيشۇ سەمەر
سینەو دەريايى مارۋوھ ما و
ھەورى بە خشۇ بە عاسمانى

نه سىيم خىزى شىنەو زولفات
نه ورۇز گۈل كەرۋ و
وا ئاوسىش خونچەي خۇونۇ
جىام بازى
ئىسراپىل شەيپۇور ژىنۇ!